

Yttrande

Centerpartiet

2026-08-14

Nr 3

Yttrande angående - Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027

Centerpartiet välkomnar uppföljningen samtidigt som vi konstaterar att genomförandet inte är tillräckligt. Att bara sex av 22 aktiviteter har genomförts är allvarligt och visar att det finns mycket kvar att göra.

Centerpartiet delar stadsledningskontorets bedömning att det fortsatta arbetet behöver innehålla tydligare aktiviteter och ansvar. Det behöver också finnas ett tydligare könsperspektiv i linje med stadens riktlinje för mänskliga rättigheter. Jämlikhetsintegreringen måste bli en mer självklar och systematisk del av arbetet.

Vi vill särskilt lyfta behovet av långsiktiga boendelösningar för personer som utsatts för våld. Vi vill även betona vikten av en stabil och långsiktig finansiering av tjej- och kvinnojourerna.

Yrkande

2026-08-14

Nr (SFC-2026-00097)

Yrkande angående – Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024 – 2027

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Socialnämnd Centrum får i uppdrag att, inom ramen för arbetet med att ta fram nästa plan för arbetet mot våld i nära relationer, utreda förutsättningarna för att införa ett evidensbaserat våldsförebyggande program med fokus på våld i ungas nära relationer, exempelvis Safe Dates eller motsvarande metod.
2. Den kommande planen ska tydligt prioritera primärpreventiva insatser i grundskolan och gymnasieskolan, med särskilt fokus på sunda relationer, samtycke samt att förebygga psykiskt, sexuellt och digitalt våld, inklusive kontrollbeteenden.
3. Den kommande planen ska innehålla tydliga och uppföljningsbara mål och indikatorer för de förebyggande insatser som riktas till barn och unga.
4. I övrigt antecknas rapporten.

Yrkandet

Halvtidsuppföljningen visar att Göteborgs Stad bedriver ett omfattande arbete mot våld i nära relationer och att flera viktiga insatser har genomförts. Samtidigt konstateras att endast en begränsad del av planens aktiviteter är helt genomförda, att flera aktiviteter behöver förtydligas och att erfarenheterna från uppföljningen bör tas till vara i arbetet med nästa plan.

För oss är det särskilt angeläget att förstärka det förebyggande arbetet bland barn och unga. Kunskap om sunda relationer, samtycke och olika former av psykiskt, fysiskt, sexuellt och digitalt våld behöver ges innan destruktiva beteenden etableras. Ett starkt primärpreventivt arbete minskar risken för framtida utsatthet och bidrar till att fler unga får verktyg att upptäcka och agera mot våld i nära relationer.

När Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027 behandlades föreslog Sverigedemokraterna att ett internationellt evidensbaserat våldsförebyggande program med fokus på ungas parrelationer skulle införas i skolan. Halvtidsuppföljningen visar inte att ett sådant arbetssätt har implementerats. Det finns därför skäl att inom ramen för nästa plan utreda hur evidensbaserade metoder, såsom *Safe Dates* eller motsvarande, kan integreras i stadens förebyggande arbete.

Unga människors relationer formas i dag i hög grad på digitala arenor, där kontroll, kränkningar, sexuella påtryckningar och andra former av våld kan ta sig nya uttryck.

När formerna för utsatthet förändras måste också samhällets förebyggande metoder utvecklas. Det förebyggande arbetet behöver därför ge unga kunskap och verktyg även för att hantera och känna igen våld och kontroll på digitala arenor.

Halvtidsuppföljningen visar dessutom att flera av indikatorerna för arbetet med barn och unga saknar basvärden och riktning. För grundskolan saknas exempelvis underlag för att bedöma hur systematiskt arbetet med att upptäcka våldsutsatta barn bedrivs. Det visar behovet av tydligare och mer uppföljningsbara mål i den kommande planen.

För att säkerställa att kommande plan leder till konkreta förbättringar bör den också innehålla tydligare mål och uppföljningsbara indikatorer för de förebyggande insatser som riktas till barn och unga. Ett systematiskt och kunskapsbaserat arbetssätt ger bättre förutsättningar att följa upp vilka insatser som faktiskt bidrar till att förebygga våld och skapa trygga relationer bland Göteborgs unga.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-06-11

Ärendenummer SLK-2026-00570

Handläggare

Magnus Jansson

Telefon: 031-368 00 37

E-post: magnus.jansson@stadshuset.goteborg.se

Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Rapporten Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024-2027, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antecknas.

Sammanfattning

Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027 antogs av kommunfullmäktige 2024-02-29 § 78 och den ska följas upp efter två år. Planen är framtagen av socialnämnd Centrum som också har i uppdrag att på en övergripande nivå säkerställa att samverkan och samordning sker mellan berörda nämnder och bolag. Socialnämnden ansvarar också för att följa upp planen och har översänt halvtidsuppföljningen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Majoriteten av planens aktiviteter är riktade till socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen. Planen omfattar även några aktiviteter som är riktade till samtliga bolag och förvaltningar i staden.

Uppföljningen visar bland annat att förvaltningar och bolag arbetar med aktiviteterna i planen. Socialnämnd Centrum bedömer att sex av 22 aktiviteter är genomförda och fem till väntas bli klara under planperioden. Nämnden bedömer att fem aktiviteter inte blir klara under perioden, eftersom det behöver tillföras mer resurser eller genomföras större utvecklingsarbeten som sannolikt inte blir färdiga inom planperioden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ett flertal av socialnämnd Centrums slutsatser är i linje med stadsledningskontorets tidigare bedömningar att ändamålsenlig styrning på MR-området bäst omsätts genom en systematik som utgår ifrån grunduppdrag snarare än genom sidoordnade planer och program.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem som berör människor i alla åldrar, och förekommer i alla typer av relationer, oavsett sexuell läggning och könsidentitet. Både kvinnor, män och icke-binära kan vara både våldsutsatta och förövare. Kvinnor utsätts dock oftare för upprepat och grövre våld av en partner såväl som sexuellt våld i nära relationer. När det gäller andra former av våld drabbas kvinnor och män i liknande utsträckning. Även om våld i nära relationer ofta syftar på våld i parrelationer kan det också röra sig om andra personer som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation till, till exempel förtroende- eller beroenderelationer mellan en yrkesutövare och en brukare inom vård- och omsorgsverksamhet.

Våldet kan ha en betydande inverkan på den drabbades fysiska och psykiska hälsa både på kort och på lång sikt. Barn som utsätts för eller upplever våld i familjen riskerar konsekvenser som påverkar dem in i vuxenlivet.

Även om alla kan vara utsatta för våld i nära relationer kan vissa individer och grupper vara särskilt sårbara för våld i nära relation till följd av sin livssituation. Det kan innebära att vara utsatt i större utsträckning, att brotten får allvarligare konsekvenser eller att man inte har möjlighet att förändra sin situation eller göra den känd. Särskild sårbarhet kan till exempel finnas bland hbtqi-personer, yngre och äldre personer, personer med funktionsnedsättning eller personer med utländsk bakgrund. Sårbarhet och behov kan skilja sig åt mellan individer i en grupp och olika faktorer kan samvariera och påverka individens sårbarhet i både positiv och negativ riktning.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Socialnämnd Centrums handlingar 2026-04-21 § 95
2. Rapporten Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2024–2027

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige antog 2024-02-29 § 78 Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027. Planen ska följas upp efter två år. Planen är framtagen av socialnämnd Centrum som också har i uppdrag att på en övergripande nivå säkerställa att samverkan och samordning sker mellan berörda nämnder och bolag. Socialnämnd Centrum ansvarar också för att följa upp planen och har översänt halvtidsuppföljningen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Planen innehåller ett huvudmål, att ingen ska utsättas för våld i nära relationer i Göteborg, och fyra delmål:

1. Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas.
2. Göteborgs Stad tillgodoser behovet av skydd och stöd hos barn och unga som utsatts för eller bevittnat våld, utifrån barnets eller den unges behov.
3. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov.
4. Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av god kvalitet.

Målen ska uppnås genom att stadens förvaltningar och bolag genomför sammanlagt 22 aktiviteter. Planen innehåller även 15 indikatorer som syftar till att mäta om aktiviteterna har bidragit till att nå planens mål. I planens aktiviteter specificeras inte åtgärder mot särskilt sårbara grupper. Dessa gruppers behov ska omhändertas genom jämlikhets- och jämställdhetsintegrering i förvaltningarna och bolagen.

Majoriteten av planens aktiviteter är riktade till socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen. Planen omfattar även några aktiviteter som är riktade till samtliga bolag och förvaltningar i staden.

I uppföljningen har nuvärdet för planens 15 indikatorer mätts. Flera indikatorer har kompletterats med kvalitativa frågor. Utöver detta har bland annat socialförvaltning Centrum följt upp genomförandet av aktiviteterna.

Socialnämnd Centrums bedömning i sammandrag

Uppföljningen visar att förvaltningar och bolag arbetar med aktiviteterna i planen. Socialnämnd Centrum bedömer att sex av 22 aktiviteter är genomförda och fem väntas bli klara under planperioden. Fem aktiviteter bedöms inte bli klara under perioden. För sex aktiviteter avstår nämnden från att göra bedömning. Socialnämnd Centrum menar att dessa aktiviteter antingen är otydliga i sin utformning, vilket gör att de är svåra att bedöma, eller så saknas svar från förvaltningar och bolag om hur de genomför aktiviteterna.

Socialnämnd Centrum menar att uppföljningen visar av att majoriteten av det arbete som utförs är en del av förvaltningarnas och bolagens ordinarie utvecklingsarbeten och därmed inte är initierat på grund av planen. Nämnden menar vidare att genomförandet av aktiviteterna inte förefaller ha föregåtts av någon analys av hur de ska genomföras, utan förvaltningarna rapporterar in redan befintlig verksamhet som passar till aktiviteten. Nämnden noterar att uppföljningen av planen förefaller ha fungerat som en påminnelse för en del förvaltningar att vissa utvecklingsområden skulle behöva högre prioritet.

Inför slutuppföljningen föreslår socialnämnd Centrum att vissa indikatorer tas bort och ersätts med kvalitativa beskrivningar för att bättre kunna svara på om planens mål uppnåts.

Stadsledningskontorets bedömning

I halvtidsuppföljningen av planen menar socialnämnd Centrum att det finns faktorer i planens utformning som påverkar planens genomförande. Bland annat bedöms vissa aktiviteter inte vara tillräckligt tydligt formulerade. Socialnämnden har haft ansvar för att ta fram planen. Stadsledningskontoret konstaterar att det saknas slutsatser i uppföljningen av om nämnden utifrån iakttagelserna i uppföljningen ser behov av att göra justeringar i planen för att fler aktiviteter ska kunna genomföras.

Stadsledningskontoret noterar också att i uppföljningsärendet pekar socialnämnd Centrum på de långa köerna till Kriscentrums samtalsmottagningar som ett hinder för genomförande av en aktivitet. Uppföljningen genomfördes under hösten 2025. Stadsledningskontoret har därefter, i ett ärende under våren 2026 (SLK-2025-00233), beskrivit att köerna har minskat och att prognosen från verksamheten är att de kommer att arbetas bort till sommaren 2026. Socialnämnden framhåller att det även finns andra hinder som kan påverka genomförandet. Stadsledningskontoret bedömer att det därmed är svårt att bedöma om aktiviteten kan genomföras eller inte inom planperioden.

Socialnämnd Centrum bedömer att arbetet med jämställdhets- och jämlikhetsintegrering pågår på ett generellt plan i staden. Samtidigt uppger nämnden att ingen förvaltning eller bolag svarat att de gjort analyser utifrån det perspektivet på området våld i nära relation. Stadsledningskontoret bedömer utifrån uppföljningen att det görs försök till målgruppsanpassning, men att det inte sker systematiskt. Vidare framgår inte tydligt i vilken utsträckning planens aktiviteter anpassats till särskilt sårbara grupper och deras behov på helheten. Vissa förvaltningar uppger dock att man gjort analyser av vilka målgrupper som inte nåts av insatser och därefter anpassat dem till dessa. Det talar för att jämställdhets- och jämlikhetsintegrering ändå sker i viss mån på området våld i nära relation.

I samband med framtagandet av planen bedömde socialnämnd Centrum att den uppföljning som sker via en enkät kommer möjliggöra att ställa frågor specifikt om olika grupper där det bedöms önskvärt. Stadsledningskontoret bedömde då också att uppföljningen skulle behöva synliggöra dels hur verksamheterna arbetat med målgruppsanalyser, dels hur analysen har omsatts så att planens generellt riktade aktiviteter också omhändertagit behov hos särskilt sårbara grupper. I planen framgick också att den kvalitativa delen av uppföljningen är särskilt viktig för att följa upp hur planen har bidragit till förbättrade insatser och stöd till särskilt utsatta grupper. Inför slutuppföljningen vill stadsledningskontoret betona vikten av att socialnämnden synliggör i vilken utsträckning ansvariga verksamheter anpassat planens aktiviteter för att omhänderta behov hos särskilt sårbara grupper.

Kommunfullmäktige gav 2026-04-23 § 127 socialnämnd Centrum i uppdrag att påbörja arbetet med att ta fram nya planer för våld i nära relation samt hedersrelaterat våld. Stadsledningskontoret vill understryka vikten av att nämnden inför framtagandet analyserar vilka utvecklingsbehov som är mest prioriterade för målgrupperna.

Vidare är det viktigt att utgå från de erfarenheter som framkommer i denna uppföljning kring behovet av tydligt formulerade aktiviteter samt av att rikta ansvaret till de nämnder och styrelser som har störst rådighet i frågan för att styrningen ska få störst genomslag. Stadsledningskontoret menar att det finns anledning att överväga att ta fram en gemensam plan i stället för två separata. Det är i linje med strategin att minska antalet planer och program inom området mänskliga rättigheter och åstadkomma en mer ändamålsenlig styrning.

Socialnämnd Centrum framhåller vidare att en stor del av det arbete som pågår inom området våld i nära relation sker utifrån verksamheternas grunduppdrag. Det stärker stadsledningskontorets tidigare bedömningar att styrning på MR-området bäst omsätts genom en systematik som utgår ifrån grunduppdrag snarare än genom sidoordnade planer och program. Stadsledningskontoret bedömer därmed att det är viktigt att kommande planer ligger i linje med Göteborgs Stads riktlinje för arbetet med mänskliga rättigheter och likvärdig service samt överväganden som gjorts i samband med framtagandet av riktlinjen. Stadsledningskontoret bedömer att det annars finns risk för ineffektiv styrning och ökad administration i såväl omhändertagande som uppföljning vid framtagande av nya planer på området.

I halvtidsuppföljningen väcks frågor om bland annat valda aktiviteters förhållande till ordinarie verksamhet, frågor kring rådighet och indikatorernas relevans vilket bör vidareutvecklas i slutuppföljningen.

Stadsledningskontoret bedömer att socialnämnd Centrum har genomfört halvtidsuppföljningen.

Magnus Andersson

Eva Hessman

Ekonomidirektör

Stadsdirektör

Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum: 2026-04-21

§ 95 Ärendenummer SFC-2026-00097**Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024-2027****Beslut**

I socialnämnden Centrum:

1. Rapporten Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027 godkänns.
2. Rapporten och tjänsteutlåtandet översänds till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige som uppföljning i enlighet med Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027.

Handlingar

1. Tjänsteutlåtande daterat 2026-03-20
2. Bilaga 1 Uppföljning av Göteborgs Stads plan mot våld i nära relation 2024-2027

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-03-20

Ärendenummer SFC-2026-00097

Handläggare

Clara Lebedinski Arfvidson & Anna Svensén Burgman

Telefon: 076 547 49 15 / 073-562 71 30

E-post:

clara.lebedinski.arfvidson@socialcentrum.goteborg.se

anna.burgman@socialcentrum.goteborg.se

Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027

Förslag till beslut

I socialnämnden Centrum:

1. Rapporten Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027 godkänns.
2. Rapporten och tjänsteutlåtandet översänds till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige som uppföljning i enlighet med Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027.

Sammanfattning

Socialnämnden Centrum har ansvar för att följa upp Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027. Planen antogs av kommunfullmäktige i februari 2024 och ska följas upp efter två år.

Förvaltningen bedömer att sex av planens 22 aktiviteter är genomförda och att de övriga aktiviteterna pågår. De flesta aktiviteter ingår i flera förvaltningar och bolags ordinarie utvecklingsarbete. I vissa fall har aktiviteter tilldelats förvaltningar och bolag som uppger att de inte har rådighet över det som aktiviteten syftar till att utveckla eller att de inte kan genomföra aktiviteten av andra praktiska skäl. De förvaltningar och bolag som ingår i uppföljningen arbetar med jämlikhets- och jämställdhetsintegrering, på olika sätt och i olika omfattning.

Förvaltningen bedömer att uppföljning av indikatorer och aktiviteter medför dubbelarbete och föreslår att slutuppföljningen justeras för att bli mer träffsäker och mindre administrativ.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2026-04-14.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–
2027

Beskrivning av ärendet

Nämnden har att besluta om att godkänna rapporten *Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027* och att översända den till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige som uppföljning i enlighet med Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027.

Kort om planen

Kommunfullmäktige antog 2024-02-29 (§ 78) *Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027*. Planen innehåller ett huvudmål, att ingen ska utsättas för våld i nära relationer i Göteborg, och fyra delmål:

1. Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas.
2. Göteborgs Stad tillgodoser behovet av skydd och stöd hos barn och unga som utsatts för eller bevittnat våld, utifrån barnets eller den unges behov.
3. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov.
4. Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av god kvalitet.

Dessa ska uppnås genom att stadens förvaltningar och bolag genomför sammanlagt 22 aktiviteter. Planen innehåller även 15 indikatorer som syftar till att mäta om aktiviteterna har bidragit till att nå planens mål. I planens aktiviteter specificeras inte åtgärder mot särskilt sårbara grupper. Dessa gruppers behov ska omhändertas genom jämlikhets- och jämställdhetsintegrering i förvaltningarna och bolagen.

Majoriteten av planens aktiviteter är riktade till socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård och omsorgsförvaltningen. Planen omfattar även några aktiviteter som är riktade till samtliga bolag och förvaltningar i staden.

Halvtidsuppföljningen av planen

Enligt planen ska socialnämnden Centrum följa upp den två år efter att planperioden startat.

Uppföljningen ska mäta nuvärdet för planens 15 indikatorer. Flera indikatorer kompletteras med kvalitativ uppföljningen för att undersöka om planen har bidragit till förbättrade insatser och stöd till särskilt utsatta grupper. Utöver detta ska uppföljningen även undersöka status på genomförandet och implementeringen av aktiviteterna, och följa upp hur jämlikhets- och jämställdhetsperspektivet har integrerats i nämndernas och styrelsernas genomförande av planen.

Enheten för stadenövergripande kunskapsstöd och utveckling genomförde uppföljningen under sista kvartalet år 2025 i enlighet med de instruktioner för uppföljning som finns i planen.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer utifrån uppföljningen av plan mot våld i nära relationer att sex aktiviteter är genomförda, arbete med jämlikhets- och jämställdhetsintegrering pågår och att följa upp målen genom indikatorerna innebär dubbelarbete.

De flesta av planens aktiviteter ingår i flera förvaltningar och bolags ordinarie utvecklingsarbete, framför allt inom socialförvaltningarna och utbildningsförvaltningarna.

Det gör att arbetet med flera av planens aktiviteter kommer att fortgå även efter planperiodens slut. Uppföljningen har bidragit till att uppmärksamma förvaltningar på utvecklingsområden som kan behöva högre prioritet. I vissa fall har aktiviteter tilldelats förvaltningar och bolag som uppger att de inte har rådighet över det som aktiviteten syftar till att utveckla eller att de inte kan genomföra aktiviteten av andra praktiska skäl, till exempel att de inte möter invånare eller besökare i staden. Förvaltningen gör bedömningen att det är ineffektivt att tilldela förvaltningar och bolag ansvar för aktiviteter som de inte kan genomföra, eftersom det bland annat leder till ökad administration. Vissa aktiviteter är även ottydligt formulerade, vilket leder till svårigheter för förvaltningarna och bolagen att genomföra dem, och det blir även svårt att följa upp dem.

Uppföljning av aktiviteter

Uppföljningen visar att förvaltningar och bolag arbetar med aktiviteterna i Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer. Förvaltningen bedömer att sex av 22 aktiviteter är genomförda och fem till väntas bli klara under planperioden. Fem aktiviteter bedöms inte bli klara under perioden, eftersom det behöver tillföras mer resurser eller genomföras större utvecklingsarbeten som sannolikt inte blir färdiga inom planperioden. För sex aktiviteter avstår förvaltningen från att göra bedömning. Vi menar att dessa aktiviteter antingen är ottydliga i sin utformning vilket gör att de är svåra att bedöma, eller så saknar vi svar från förvaltningar och bolag om hur de genomför aktiviteterna. I bilaga till rapporten finns en tabell med aktiviteterna och prognoser för genomförandet.

Jämlikhets- och jämställdhetsintegrering

Uppföljningen visar att förvaltningar och bolag arbetar med jämlikhets- och jämställdhetsintegrering. Arbetet innebär att analysera målgruppers behov ur ett normkritiskt perspektiv. Förvaltningar och bolag samlar in information om sina målgrupper, men fokus ligger oftast på de grupper de möter i verksamheten, snarare än specifikt på våldsutsatta eller våldsutövare. Ingen uppger att de gör övergripande analyser med fokus på våld i nära relationer. Det finns utbildningsinsatser i normkritik och ambitioner att arbeta mer inkluderande, men det är inte alltid tydligt hur kunskapen används i praktiken. Förvaltningarna och bolagen bedömer att tillämpningen är god, men lyfter utmaningar som hög arbetsbelastning och ekonomiska begränsningar. Sammantaget bedömer förvaltningen att arbete med jämlikhets- och jämställdhetsintegrering pågår.

Uppföljning av målen genom indikatorerna innebär dubbelarbete

Förvaltningen har följt upp indikatorerna som ska visa om målen uppnås. Samtidigt har flera utmaningar identifierats, som förändrade mätmetoder som gör det svårt att jämföra värden, en del indikatorer följs inte längre upp och brister i mätningarnas validitet har framkommit. Flera indikatorer överlappar dessutom med aktiviteterna, vilket innebär att både indikatorer och kvalitativ uppföljning ofta mäter samma sak. Indikatorer bygger främst på enkätfrågor med ja- eller nej-svar, vilket ger tydliga men begränsade resultat. Kvalitativ uppföljning ger däremot en mer nyanserad bild av arbetssätt och utmaningar.

Förvaltningen bedömer därför att mycket av den information som ska ingå i uppföljningen kan samlas in genom kvalitativa metoder. Vissa indikatorer innebär onödigt dubbelarbete. Inför slutuppföljningen föreslår förvaltningen att vissa indikatorer tas bort och ersätts med kvalitativa beskrivningar. Förvaltningen bedömer att kvaliteten på slutuppföljningen inte kommer att påverkas negativt av en sådan förändring av uppföljningsmetod. Tvärtom bedömer förvaltningen att uppföljningen skulle visa ett

tydligare resultat, samt ligga i linje med stadens mål om minskad administration och ökad
tillitsbaserad styrning.

Roger Söderstrand
Avdelningschef

Sandra Säljö
Förvaltningsdirektör

Halvtidsuppföljning av Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027

2026-03-20

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Kort om planen	3
1.2	Uppföljningens frågeställningar	3
1.3	Genomförande och avgränsningar	4
1.4	Läsanvisning	6
2	Övergripande samordning av arbetet med planen	8
3	Status för arbetet med aktiviteterna	9
3.1	Uppföljning av aktiviteter inom målområde ett	9
3.2	Uppföljning av aktiviteterna inom målområde två.....	24
3.3	Uppföljning av aktiviteterna inom målområde tre	32
3.4	Uppföljning av aktiviteterna inom målområde fyra	39
4	Indikatorernas utfall	51
5	Arbetet med jämlikhets- och jämställdhetsintegrering	58
6	Sammanfattande slutsatser av uppföljningen	61
6.1	Sex aktiviteter är genomförda.....	61
6.2	Arbete med jämlikhets- och jämställdhetsintegrering pågår ..	63
6.3	Att följa upp målen genom indikatorerna innebär dubbelarbete	63
7	Referenser.....	65
8	Bilaga 1: Översikt av genomförandet av planens aktiviteter ...	66

1 Inledning

Socialnämnden Centrum har i uppdrag att genomföra en processuppföljning av *Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027* (hädanefter ”planen”) två år in i planperioden. Enligt instruktionerna i planen ska uppföljningen mäta nuvärdet på planens indikatorer och undersöka status på genomförandet och implementeringen av aktiviteterna. Den ska också visa hur jämlikhets- och jämställdhetsperspektivet har integrerats i nämndernas och styrelsernas genomförande av planen (s. 8).

Enheten för stadenövergripande kunskapsstöd och utveckling (SKU) vid socialförvaltningen Centrum har genomfört uppföljningen. Två utvecklingsledare har arbetat med uppdraget som slutfördes den 19 mars år 2026.

1.1 Kort om planen

Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027 omfattar ett övergripande mål, fyra delmål och 22 aktiviteter som ska leda till att målen uppfylls. Det övergripande målet är att: ”ingen ska utsättas för våld i nära relationer” (s. 5). De fyra delmålen är:

1. Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas.
2. Göteborgs Stad tillgodoser behovet av skydd och stöd hos barn och unga som utsatts för eller bevittnat våld, utifrån barnets eller den unges behov.
3. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov.
4. Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av god kvalitet.

Planen gäller till och med år 2027.

1.2 Uppföljningens frågeställningar

Uppföljningen utgår från följande frågor:

- Har förvaltningarna och bolagen genomfört eller påbörjat arbete med de aktiviteter som enligt planen ska vara genomförda eller påbörjade år 2025?
- Kommer förvaltningarna och bolagen kunna utföra resterande aktiviteter som enligt planen ska vara genomförda år 2027?
- På vilket sätt har förvaltningarna och bolagen arbetat för att identifiera målgruppens behov i relation till sina verksamheter?
- På vilket sätt tillämpar förvaltningarna och bolagen kunskapen om målgruppens behov i sina verksamheter?
- Har utfallet av planens indikatorer gått i önskvärd riktning under planens två första år?

1.3 Genomförande och avgränsningar

Vi har i enlighet instruktionerna i planen (s. 8) genomfört uppföljningen genom kvalitativ metod och genom att följa upp indikatorerna.

Uppföljningen är inte en utvärdering och innebär därför ingen bedömning av måluppfyllelsen eller ändamålsenligheten i det arbete som förvaltningarna och bolagen bedriver. Vi beskriver hur de arbetar och gör en bedömning av om arbetet är i linje med vad som står i planen.

Uppföljning av indikatorerna

Planen innehåller 15 indikatorer. Enligt planen är syftet med indikatorerna att de ska mäta om planens aktiviteter har bidragit till att nå målen (s. 8). Värdet för åtta av indikatorerna finns att hämta i resultaten från SOM-undersökningen, Öppna jämförelser och från verksamhetsstatistik från Enheten kompetensutveckling sociala frågor vid socialförvaltningen Centrum. Sju av indikatorerna är nya och saknar ett värde. I planen står det att mätningen av de nya av indikatorerna ska göras genom en ”uppföljningsenkät” (s. 28 f). Vi har valt att ställa frågor till styrelserna och nämnderna genom Stratsys, eftersom det är det vedertagna systemet för uppföljning i Göteborgs Stad.

Indikator 1.3 ska enligt planens instruktioner kompletteras med information från uppföljningarna av *Göteborgs stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022–2026* och *Göteborgs stads plan för jämställdhet*. Vi bedömer dock att uppföljningarna av dessa dokument saknar data som är relevant för denna uppföljning och har därför inte inkluderat någon information från dem.

Uppföljning av aktiviteterna, jämställdhets- och jämlikhetsintegrering och komplettering av indikatorerna

För den kvalitativa delen av uppföljningen har vi valt halvstrukturerade intervjuer som datainsamlingsmetod. Vi har intervjuat representanter för sammanlagt 15 förvaltningar och bolag. Socialförvaltningen Centrum har intervjuats vid två separata tillfällen: ett tillfälle som behandlade förvaltningens arbete inom sitt stadsområde och ett tillfälle som behandlade förvaltningens stadenövergripande verksamheter och samordnade uppdrag.

I intervjuerna har vi utgått från en intervjuguide som anpassats till respektive förvaltnings och bolags ansvar enligt planen. Förvaltningarna och bolagen har utsett en eller flera representanter som har svarat och resonerat kring frågorna i samtal med oss. Vi dokumenterade intervjuerna genom att föra minnesanteckningar och genom att spela in samtalen.

Komplettering av indikatorerna

Flera indikatorer ska enligt instruktionerna i planen kompletteras med en ”kvalitativ uppföljning”. Vi har valt att ställa intervjufrågor till de förvaltningar som finns beskrivna i indikatorn och som har ansvar för aktiviteter inom de delmålsområden som är kopplade till indikatorn. Till exempel är indikator 2.4 formulerad: ”Andel socialförvaltningar som bedriver ett systematiskt arbete med att upptäcka barn och unga som utsatts för eller bevittnat våld i nära

relationer.” De fyra regionala socialförvaltningarna, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd har ansvar för aktiviteter i målområde två, och särskilt för aktivitet 2.1 som handlar om att upptäcka våldsutsatta barn och unga i hemmet. Vi har därför valt att ställa frågor om indikator 2.4 till dessa förvaltningar, eftersom det är deras gemensamma arbete med aktiviteterna som enligt planens logik ska leda till att mål två uppfylls.

I planen anges att den kvalitativa uppföljningen ska syfta till att undersöka hur planen har bidragit till förbättrade insatser och stöd till särskilt utsatta grupper (s. 8). Enligt planens logik är det ett normkritiskt perspektiv på målgruppens behov som utgör grunden i ett jämlikhets- och jämställdhets integrerat arbetssätt, vilket ska leda till att särskilt sårbara och utsatta grupper får det stöd de har rätt till (s. 13). I frågorna om indikatorerna har vi därför valt att fokusera på hur förvaltningarna arbetar för att säkerställa likvärdiga insatser och att ett normkritiskt perspektiv tillämpas inom verksamheten i relation till det som indikatorn syftar till att mäta.

Uppföljning av integrering av jämställdhets- och jämlikhetsperspektivet

I halvtidsuppföljningen ska även förvaltningarnas och bolagens integrering av jämlikhets- och jämställdhetsperspektivet i genomförandet av planen följas upp. Planen beskriver att: ”i arbetet med planen betyder [jämlikhets- och jämställdhetsintegrering] i praktiken att samtliga berörda nämnder och bolag inom Göteborgs Stad förväntas att systematiskt och löpande analysera målgruppens behov utifrån ett normkritiskt perspektiv.” (s. 12). Normkritik definierar planen som: ”synliggörande och ifrågasättande av normer och invanda föreställningar” (not 15, s. 12). Vidare anger planen att stadens förvaltningar och bolag behöver synliggöra behoven hos målgruppen för att tillgodose behoven hos särskilt sårbara grupper och anpassa sin verksamhet efter dem (s. 13).

Utifrån dessa utgångspunkter om vad jämlikhets- och jämställdhetsintegrering är och vad det förväntas leda till har vi ställt följande frågor i intervjuerna:

1. På vilket sätt har förvaltningen/bolaget arbetat för att identifiera målgruppens behov i verksamheten?
2. Hur har förvaltningen/bolaget använt kunskap om normkritik och sårbarhetsfaktorer i ert arbete med att identifiera målgruppens behov?
3. På vilket sätt tillämpar förvaltningen/bolaget kunskapen om målgruppens behov i arbetet med aktiviteterna?

Frågorna har vi ställt till de bolag och styrelser som har ett utpekat ansvar för en specifik aktivitet utöver aktivitet 1.2 och 1.3, vilka är riktade till samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad. Även om det står i planen att *samtliga* berörda nämnder och bolag förväntas att systematiskt analysera målgruppens behov (s. 12), menar vi att det skulle ta lång tid och kräva mycket administration att genomföra intervjuer med samtliga förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad i halvtidsuppföljningen. Att ställa frågor om arbetet på annat sätt än genom samtal tror vi inte skulle ge användbara svar. Ämnet jämlikhets-

och jämställdhetsintegrering är svårgripbart, och det finns inte några tydliga instruktioner i planen om hur det ska göras. Vi har därför bedömt att ämnet kräver möjlighet att ställa följdfrågor och resonera, vilket motiverar valet av intervju som metod för denna del av uppföljningen även om vi har behövt avgränsa antalet svarande förvaltningar och bolag.

Uppföljning av planens aktiviteter

Planen innefattar sammanlagt 22 aktiviteter. Tio av planens aktiviteter har vi följt upp genom frågor till förvaltningarna och bolagen i Stratsys. De flesta av dessa aktiviteter handlar om att förvaltningarna ska säkerställa att det finns rutiner och planer. Frågor om dessa aktiviteter har formulerats så att de ska besvaras genom fasta svarsalternativ av typen ja eller nej, i vissa fall i kombination med fritext. Aktiviteterna 1.2 och 1.3 har samtliga nämnder och styrelser i staden ansvar att genomföra. Frågor om dessa aktiviteter har förvaltningarna och bolagen kunnat svara på med fritextsvar.

Elva aktiviteter har vi följt upp genom intervjuer med ansvariga förvaltningar och bolag. Vi gjorde bedömningen att dessa aktiviteter kräver samtal för att få en god förståelse för hur förvaltningarna har arbetat med dem. I intervjuerna har vi ställt frågorna:

1. Hur arbetar ni med aktiviteten?
2. Bedömer ni att ni kommer att kunna genomföra aktiviteten inom planperioden?

I det fall då en aktivitet ska genomföras löpande under planperioden eller påbörjas år 2024 har vi formulerat om fråga två för att passa anvisningen i planen.

En aktivitet, 1.1, har vi följt upp genom att bedöma innehållet i den rutin som skulle tas fram år 2024.

För några av aktiviteterna har en eller flera förvaltningar enligt planen utsetts som ansvariga för att samordna arbetet med aktiviteterna. Under intervjuerna har vi ställt frågor till de förvaltningar som är samordningsansvariga om hur de har arbetat med att samordningen. Socialförvaltningen Centrum har ett övergripande uppdrag att säkerställa att samverkan och samordning sker mellan berörda nämnder och bolag i arbetet med planen (s. 7). Vi har ställt frågor om hur socialförvaltningen Centrum arbetar för att säkerställa detta i en intervju med den stadenövergripande utvecklingsledaren.

1.4 Läsanvisning

I rapportens *andra avsnitt* beskriver vi hur den övergripande samordningen av planen genomförs, för att därefter i *avsnitt tre* redogöra för hur förvaltningarna och bolagen arbetar med planens aktiviteter. Aktiviteterna och arbetet med dem redovisas i nummerordning. Vi redovisar aktiviteterna för målområde ett först och därefter aktiviteterna i målområde två och så vidare. För varje aktivitet presenterar vi hur de ansvariga förvaltningarna och bolagen genomför aktiviteten och därefter redogör vi för vår bedömning av genomförandet. Det

vill säga om vi ser att förvaltningarnas och bolagens arbete med aktiviteten stämmer överens med det som står angivet i planen och om de kan bli klara med aktiviteten inom planperioden. I de fall aktiviteten ska samordnas redogör vi även för hur den samordningsansvariga förvaltningen gör det.

I rapportens *fyärde avsnitt* redovisar vi utfallet för planens indikatorer. Vi gör även denna redovisning i nummerordning: indikatorerna för delmål ett redovisas först, varpå indikatorerna för delmål två följer och så vidare. Uppföljningen av jämlikhets- och jämställdhetsintegreringen redovisar vi därefter i *avsnitt fem*. Vi avslutar rapporten med några sammanfattande slutsatser i *avsnitt sex*.

2 Övergripande samordning av arbetet med planen

Enligt planen har socialförvaltning Centrum i uppdrag att ”på en övergripande nivå säkerställa att samverkan och samordning sker mellan berörda nämnder och bolag” (s. 7). Nedan beskriver vi hur förvaltningen arbetar för att säkerställa detta.

Socialförvaltningen Centrum har flera stadenövergripande verksamheter som arbetar med vålds- och brottsutsatta.¹ Dessa finns inom avdelningen Stadenövergripande uppdrag barn, familj och trygghet. Inom avdelningen finns även Enheten kompetensutveckling sociala frågor, som bland annat har i uppdrag att utbilda stadens verksamheter om våld i nära relationer. De erbjuder både grundläggande och mer fördjupade utbildningar, samt dialogforum för yrkesverksamma. Som en del av den övergripande samordningen har enheten samverkat med stadsledningskontoret i genomförandet av aktivitet 1.1 om arbetsgivarens rutin för arbetet mot våld i nära relationer, och har genomfört en mängd kunskapshöjande insatser som ett led i implementeringen av rutinen.

På enheten finns även en stadenövergripande utvecklingsledare för arbetet mot våld i nära relationer placerad. Utvecklingsledaren har till uppgift att samordna stadens arbete med planen och leder den samordningsgrupp med representanter från stadens förvaltningar och bolag som arbetar med implementeringen av planen. Gruppen har inget eget mandat att besluta om förändringar i verksamheten. De initiativ som gruppen tar beslutas i linjen i respektive förvaltning eller bolag.

De förvaltningar och bolag som berörs av planen har enligt utvecklingsledaren möjlighet att delta i gruppen, men det är inte alla som deltar. I dagsläget är det de fyra regionala socialförvaltningarna, förvaltningen för funktionsstöd, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen, utbildningsförvaltningen, idrotts- och föreningsförvaltning samt AB Framtiden som har representanter i samordningsgruppen. Utvecklingsledaren lyfter att det är en utmaning i implementeringen av planen att inte fler deltar i samordningsgruppen, men konstaterar att deltagandet är frivilligt. Under våra intervjuer med förvaltningarna framkommer det att det kan upplevas som att samordningsgruppen i huvudsak fokuserar på socialtjänsten, vilket gör att andra förvaltningar kan tycka att deltagande i gruppen inte är relevant för deras uppdrag.

Gruppen har enligt uppgift bland annat genomfört workshoppar om planens mål och aktiviteter, inventerat förvaltningarnas utbildningsbehov samt genomfört olika kunskapshöjande insatser. Exempelvis har aktörer som ingår i det idéburna offentliga partnerskap om våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor och barn deltagit för att öka kunskapen om sårbara grupper.

¹ Att verksamheterna är stadenövergripande innebär att de arbetar för och med individer och verksamheter i samtliga stadsområden i Göteborg.

3 Status för arbetet med aktiviteterna

I avsnittet redogör vi för hur nämnderna och styrelserna genomför och/eller implementerar planens aktiviteter i sina organisationer. Aktiviteterna redovisas i nummerordning per målområde.

Vi beskriver om och hur förvaltningarna och bolagen har tagit sig an aktiviteterna, och om de har genomfört eller påbörjat arbetet med de aktiviteter som enligt planen ska vara genomförda eller påbörjade år 2025. I avsnittet gör vi även en bedömning av om förvaltningarna och bolagen kommer att kunna utföra resterande aktiviteter inom planperioden, det vill säga innan år 2028.

3.1 Uppföljning av aktiviteter inom målområde ett

Målområde ett innefattar sju aktiviteter som ska leda mot delmålet: ”Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas”. Samtliga nämnder och styrelser har ansvar för aktiviteterna. De riktas både mot stadens invånare och mot Göteborg Stads medarbetare.

Nedan redovisar vi resultatet från uppföljningen.

Aktivitet 1:1 – Ta fram en stadenövergripande rutin för hur staden ska upptäcka och stödja medarbetare som lever med våld i nära relation

Målgrupp	Chefer och medarbetare i Göteborgs Stad
Ansvarig	Kommunstyrelsen
Genomförande	Under planperioden, färdigställt 2024

Genomförande av aktiviteten

Stadsledningskontoret har tagit fram *Göteborgs Stads rutin för arbetsgivarens arbete mot våld i nära relation*. Stadsdirektören fattade beslut om rutinen den 18 december 2024, och den gäller samtliga nämnder och styrelser tills vidare.

Enligt rutinen ska den som är chef ställa frågor om våld till alla medarbetare vid utvecklingssamtalet som sker en gång om året. Rutinen innehåller information om hur våld kan identifieras, om vad chefen kan göra om hen misstänker att medarbetaren är våldsutsatt och om hur stöd och säkerhetsåtgärder kan planeras och arrangeras. Den gäller oavsett anställningsform, även praktikanter och inhyrd personal.

Rutinen omfattar både våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Det finns ett kort stycke om hur chefen kan agera om hen misstänker att medarbetaren utövar våld. I planen nämns det inte explicit att rutinen bör omfatta våldsutövning, utan fokus är på ”medarbetare som är våldsutsatta eller

lever med konsekvenser av våld” (s. 16). Rutinen beskriver att våld kan ta många olika uttryck och att det förekommer i alla samhällsklasser, etniska och religiösa grupper. Vidare beskriver rutinen att våld inte enbart förekommer i heterosexuella relationer, utan även i samkönade. Rutinen tar även upp att våld förekommer i alla åldrar och att utövaren kan vara partner, före detta partner, barn, föräldrar eller syskon till den utsatta. Rutinen täcker alltså in flera sårbarhetsfaktorer som nämns i planen (s. 12–13).

För att stödja implementeringen av rutinen har stadsledningskontoret tagit fram stöd- och informationsmaterial om den. Materialet riktas till chefer och medarbetare. Stadsledningskontoret har även beställt utbildningar från socialförvaltningen Centrum som riktas till HR-specialister och chefer inom staden.

Bedömning av genomförandet

Aktiviteten är genomförd enligt instruktionerna i planen.

Aktivitet 1.2 – Alla stadens verksamheter ska informera, uppmärksamma och reagera vid oro om våldsutsatthet.

Målgrupp	Chefer och medarbetare
Ansvarig	Samtliga nämnder och styrelser
Samordningsansvar	Socialnämnden Centrum
Genomförande	Under planperioden, påbörjas under 2024

Samordning av aktiviteten

Socialförvaltningen Centrum har ett stadenövergripande uppdrag att tillhandahålla vissa utbildningar, de samordnar den årliga informationskampanjen Orange Day och tillhandahåller ett samlat informationsmaterial om att det finns stöd och hjälp att få.

Genomförande av aktiviteten

Enligt planen ska aktiviteten bidra till att chefer och medarbetare får verktyg att kunna informera, uppmärksamma och reagera vid oro om våldsutsatthet hos invånare och besökare. Den handlar inte i första hand om att chefer ska upptäcka våldsutsatthet hos sina medarbetare eller att medarbetare ska upptäcka våldsutsatthet hos sina kollegor, även om dessa personer också är invånare eller besökare i Göteborg. Aktiviteten ska enligt planen genomföras utifrån respektive verksamhets förutsättningar och möjligheter (s. 16).

Förvaltningen för inköp och upphandling, valnämnden och bolagen Renova AB, Göteborgsregionens fritidshamnar AB, Göteborgs stads leasing AB, Got Event AB och Liseberg AB har inte lämnat något svar till uppföljningen.

Bolagsklustret kollektivtrafik med moderbolaget Göteborgs Stads kollektivtrafik AB är sedan beslut i kommunfullmäktige under avveckling (KF 2025-03-27 § 148). De har därför inte genomfört något arbete inom aktiviteten.

I uppföljningen av hur styrelserna arbetar med aktiviteten har en del moderbolag svarat för hela koncernen eller klustret, medan vissa koncerner/kluster har lämnat svar per bolag.

Fackförvaltningar

Socialtjänsten

Förvaltningarna med ansvar för omsorg och stöd har i sina grunduppdrag att informera, uppmärksamma och agera vid oro för våldsutsatthet. De uppger att detta sker genom olika rutiner, samverkan och informationsinsatser. Förvaltningen för funktionsstöd ställer exempelvis frågor om våld till klienter och samverkar med socialförvaltningarna i handläggning av ärenden. De uppmärksammar också frågan genom att sprida Orange Day-kampanjen. Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen beskriver att de har rutiner för att upptäcka våld och sprider informationskampanjer och egna broschyrer om stöd och hjälp, bland annat via stadens träffpunkter. De regionala socialförvaltningarna ansvarar för handläggning av individärenden och för att erbjuda insatser till våldsutsatta och våldsutövare. De arbetar också med att informera och uppmärksamma frågan, bland annat genom utbildningar och olika informationsinsatser.

Utbildning

Göteborgs Stads utbildningsförvaltningar omfattas av anmälningsplikten² och har rutiner och informationsmaterial för hur medarbetare ska agera vid misstanke om våld i nära relationer. Förvaltningarna uppger att förskolor och skolor uppmärksammar rätten till ett liv fritt från våld genom värdegrundsarbetet, bland annat genom att stärka barns empati, integritet och kunskap om sina rättigheter. Grundskolans och gymnasiets elevhälsa ställer frågor om våld i elevhälsoenkäten som sedan följs upp i enskilda samtal med eleverna. Grundskole- och utbildningsförvaltningen sprider även Orange Day-kampanjen.

Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning uppmärksammar frågan exempelvis genom frågor om våld i individuella kartläggningar, och genom att tillhandahålla information om stöd och hjälp i sina lokaler.

Kultur, idrott och förening samt demokrati och medborgarservice

Kulturförvaltningen omfattas inte av anmälningsplikten, men har rutiner för orosanmälan vid misstanke om våldsutsatthet. Medarbetarna i de publika verksamheterna har informerats om och/eller utbildats i rutinerna. Idrotts- och föreningsförvaltningen uppger att de sprider Orange Day-kampanjen årligen.

Förvaltningen för demokrati och medborgarservice har rutiner för hur medarbetare ska agera vid oro för våld och vägleda till stöd och hjälp. De sprider även målgruppsanpassad information genom bland annat Orange Day-

² Enligt 19 kapitlet 1 § socialtjänstlagen är vissa myndigheter, anställda vid myndigheten och vissa andra yrkesverksamma skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

kampanjen och verksamheter som Regnbågshuset, Teckenspråksforum och Romano Center.

Stadsutveckling, teknik och miljö

Stadsfastighetsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen samt förvaltningen för kretslopp och vatten bedömer att deras verksamheter sällan har den typ av kontakter med invånare eller besökare som gör det möjligt för deras medarbetare att upptäcka våldsutsatthet. Stadsfastighetsförvaltningen och förvaltningen för kretslopp och vatten sprider dock årligen kampanjen Orange Day.

Stadsbyggnadsförvaltningen och exploateringsförvaltningen saknar i dag aktuella rutiner för hur medarbetare ska agera vid misstanke om våld. Båda ser behov av att utveckla sådana rutiner.

Miljö- och klimatförvaltningen hänvisar de invånare de möter till stadens information och stöd om de har en oro för personen.

Regionarkivet, stadsledningskontoret och intraservice

Stadsledningskontoret och intraservice konstaterar att de inte möter kommuninvånare direkt i sin verksamhet. Stadsledningskontoret informerar och uppmärksammar dock frågan om våld i nära relationer genom sina olika uppdrag och funktioner. Exempelvis i uppdraget att bereda ärenden, i uppdraget att samordna de rättighetsbärande råden, genom funktionerna äldreombudsman och funktionshindersombudsman, samt i stadsledningskontorets lägesbilder om brott och otrygghet. Regionarkivet har informerat sina medarbetare att det är viktigt att reagera om man är orolig för att någon kan vara utsatt för våld och om vilket stöd som finns att få.

Kluster och bolag

Göteborgs Stadshus AB och Försäkrings AB Göta Lejon uppger att de inte möter invånare eller besökare på ett sådant sätt som möjliggör för dem att informera, uppmärksamma och reagera vid oro om våldsutsatthet. Gryaab AB träffar elever under studiebesök i deras verksamhet och uppger att besöksvärdarna uppmärksammar läraren om de skulle se tecken på utsatthet hos någon elev. I övrigt har inte bolaget kontakt med invånare. Älvstranden utveckling AB uppger att man inte genomför något arbete med aktiviteten.

Flera bolag och bolagskluster beskriver att de har arbetssätt för att hantera generella våldshändelser och våldsutsatthet bland besökare i deras verksamheter, men inte specifikt för våld i nära relation. Näringslivsklustret (Business region Göteborg AB), bolaget Higab AB och Göteborgs Stadsteater AB beskriver att de har rutiner för att hantera hotfulla situationer och våldshändelser. Bolaget Göteborg & Co beskriver att de inför evenemang utbildar sin personal om våld och har säkerhetspersonal på plats vid genomförandet. Göteborgs spårvägar AB uppger att deras förare kan lämna Stadsmissionens kontaktuppgifter till resenärer.

AB Framtiden (koncernen), Göteborg Energi AB (kluster energi) och Göteborgs Hamn AB (kluster hamn) uppmärksammar årligen Orange Day. Utöver detta

har AB Framtiden rutiner om att göra orosanmälan till socialförvaltningarna om de misstänker att ett barn far illa. Sedan flera år arbetar koncernen även med konceptet ”Våga bry dig” som kan beskrivas som en uppmaning till hyresgäster att våga agera om de märker att något inte står rätt till hos grannen, till exempel om det finns tecken på våld. Boplatz Göteborg AB uppger att de vägleder bostadssökande till att ta kontakt med socialtjänsten som de misstänker eller får information om att hen är våldsutsatt.

Göteborgs Stads parkering AB uppger att de avser att skaffa informationsmaterial om våld i nära relationer att tillhandahålla på platser där de träffar sina kunder.

Bedömning av genomförandet

Aktiviteten ska genomföras av *samtliga* styrelser och nämnder enligt planen. Vi kan konstatera att de flesta förvaltningar och bolag informerar, uppmärksammar eller agerar på frågan om våld i nära relationer på något sätt. Uppföljningen saknar dock underlag från två nämnder och fem bolag. Aktiviteten ska genomföras under planperioden, och det finns således tid för de förvaltningar och bolag som eventuellt inte har genomfört något arbete inom aktiviteten att göra det.

Vår bedömning är att de förvaltningar och bolag som har rapporterat att de arbetar med aktiviteten gör det eller avser att göra det utifrån sina förutsättningar och möjligheter. Flera bolag och förvaltningar påpekar att de inte möter invånare eller besökare i sina verksamheter eller att de möter dem så kort att det inte finns möjlighet att uppmärksamma tecken på våldsutsatthet. Många uppmärksammar dock frågan genom att dela stadens Orange Day-kampanj och sprider information om hur en kan söka stöd och hjälp.

Aktivitet 1.3 – Kunskapshöjande insatser för att förebygga våld i nära relationer i staden.

Målgrupp	Chefer och medarbetare
Ansvarig	Samtliga nämnder och styrelser
Samordningsansvar	Socialnämnden Centrum
Genomförande	Under planperioden

Genomförande av aktiviteten

Aktiviteten syftar enligt planen till att stärka chefer och medarbetares förmåga att agera enligt aktivitet 1.2, det vill säga att informera, uppmärksamma och reagera vid oro om våldsutsatthet. Kunskap om främjande och förebyggande insatser, normer, våldets mekanismer och tillgängligt stöd ökar enligt planen sannolikheten för att medarbetare och enskilda ska agera både förebyggande och vid våldshändelser (s. 17).

Förvaltningen för inköp och upphandling, valnämnden och bolagen Renova AB, Göteborgsregionens fritidshamnar AB, Göteborgs stads leasing AB och Liseberg AB har inte lämnat något svar till uppföljningen.

Bolagsklustret kollektivtrafik med moderbolaget Göteborgs Stads kollektivtrafik AB är sedan beslut i kommunfullmäktige under avveckling (KF 2025-03-27 § 148). De har därför inte genomfört något arbete inom aktiviteten.

I uppföljningen av hur styrelserna arbetar med aktiviteten har en del moderbolag svarat för hela koncernen eller klustret, medan vissa koncerner/kluster har lämnat svar per bolag.

Samordning av aktiviteten

Socialförvaltningen Centrum har flera stadenövergripande verksamheter som har i sitt uppdrag att utbilda om våld i nära relationer och om olika våldsformer. Dessa utbildningar kan nyttjas av stadens förvaltningar och bolag.

Fackförvaltningar

Socialtjänst

De förvaltningar som tillsammans utgör Göteborgs Stads socialtjänst – förvaltningen för funktionsstöd, äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, socialförvaltningen Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst – genomför regelbundet kunskapshöjande insatser för sina medarbetare. Utbildningarna anpassas efter medarbetarens funktion och fokuserar på olika målgrupper eller processer utifrån förvaltningarnas ansvarsområden.³

Utbildning

Skolans värdegrundsuppdrag omfattar det arbete som planen beskriver som tillhörande denna aktivitet. Utbildningsförvaltningarna arbetar med att stötta skolenheterna att genomföra värdegrundsuppdraget och genomför olika kompetenshöjande insatser. Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning kommer under år 2026 att inventera vilka ytterligare behov av kunskapshöjande insatser som finns i förvaltningen.⁴

Övriga förvaltningar

Majoriteten av de övriga förvaltningarna som har lämnat svar till uppföljningen uppger att de har genomfört eller kommer att genomföra kunskapshöjande insatser riktade mot chefer och andra arbetsledande funktioner.⁵ Dessa insatser verkar vara kopplade till implementeringen av arbetsgivarens rutin för arbetet mot våld i nära relationer. Förvaltningarna uppger även att medarbetare har informerats om våld i nära relationer. Regionarkivet och stadsledningskontoret uppger att de har haft arbetsgivarens rutin som information på arbetsplatsträffar, men rapporterar inga kunskapshöjande insatser i övrigt. Förvaltningen för kretslopp och vatten uppger att en HR-specialist hos dem har genomgått en

³ Läs mer om detta under aktivitet 4.1.

⁴ Läs mer om utbildningsförvaltningarnas arbete med kompetensutveckling under aktivitet 4.1.

⁵ Idrotts- och föreningsförvaltningen, kulturförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, exploateringsförvaltningen, stadsfastighetsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen, miljö- och klimatförvaltningen, och intraservice.

fördjupande utbildning om våld i nära relationer i syfte kunna utgöra ett stöd för förvaltningens chefer.

Förvaltningen för demokrati och medborgarservice beskriver att de höjer kunskapen genom bland annat årlig information i samband med Orange Day. Nyanställda rådgivare inom hållbar konsumtion och privatekonomi genomgår basutbildningen om våld i nära relationer hos socialförvaltningen Centrum.

Förutom kunskapshöjande insatser till chefer genomför exploateringsförvaltningen ytterligare kunskapshöjande insatser, dessa går att läsa om under aktivitet 4.1.

Kluster och bolag

Många bolag och bolagskluster beskriver att de har genomfört kunskapshöjande insatser riktade framför allt mot chefer och HR-funktioner. Förvaltnings AB Framtiden, Älvstranden AB och Business region Göteborg AB (kluster näringsliv) beskriver att dessa insatser är ett led i implementeringen av arbetsgivarens rutin mot våld i nära relationer.⁶ AB Framtiden genomför även många andra kunskapshöjande insatser, vilka går att läsa om under aktivitet 4.1.

Bolaget Higab AB, Gryaab AB, bolaget Göteborg & Co samt Göteborgs Stadsteater AB beskriver också att de har utbildat sina chefer och HR-funktioner. Det framkommer dock inte i uppföljningen om dessa insatser är direkt kopplade till implementeringen av arbetsgivarens rutin. Samtliga ovan nämnda bolag och kluster har även informerat sina medarbetare om våld i nära relationer på olika sätt, vanligtvis på arbetsplatsträffar. Försäkrings AB Göta Lejon beskriver att den kunskapshöjande insats de haft är information och diskussion om våld i nära relationer på en arbetsplatsträff. Göteborgs spårvägar AB uppger att de uppmärksammar Orange Day som en kunskapshöjande insats.

Göteborgs Hamn AB (kluster), Göteborgs Energi AB (kluster) och Boplats Göteborg AB har haft ett mer generellt medarbetarfokus i sina kunskapshöjande insatser. Göteborgs Hamn AB hade under år 2025 en föreläsning med medarbetare från Enheten kompetensutveckling sociala frågor vid socialförvaltningen Centrum, och efter föreläsningen genomgick alla medarbetare en webbutbildning om våld i nära relationer. De har även haft frågan som en obligatorisk punkt under arbetsplatsträffar. Inför större helger informerar Göteborg Energi AB sina medarbetare om hur de kan söka stöd och hjälp om de är utsatta för våld, samt vilka tecken de kan vara observanta på för att upptäcka utsatthet hos andra. De har utöver det bokat en föreläsning hos socialförvaltningen Centrum som kommer hållas under hösten år 2026. Boplats beskriver att en del av deras medarbetare har fått kunskapshöjande insatser för att kunna bemöta och vägleda personer som ska lämna skyddat boende på rätt sätt.

Ett par bolag uppger att de inte har genomfört några insatser ännu, men planerar att göra det. Göteborgs stads parkering AB uppger att de avser att höja kunskapen om våld i nära relationer som arbetsgivare. Got Event AB planerar

⁶ Läs mer om rutinen under aktivitet 1.1.

att genomföra kunskapshöjande insatser om psykisk ohälsa under år 2026, inom vilka våld i nära relationer kommer att inkluderas.

Göteborgs Stadshus AB rapporterar att de inte har genomfört några kunskapshöjande insatser och planerar inte att göra det. De bedömer att det inte är nödvändigt utifrån den verksamhet som de bedriver.

Bedömning av genomförandet

Aktiviteten ska genomföras av *samtliga* styrelser och nämnder enligt planen. Vi kan konstatera att de flesta förvaltningar och bolag genomför någon typ av kunskapshöjande insatser för att förebygga våld i nära relationer och att flera planerar insatser under kommande år. Uppföljningen saknar underlag från två nämnder och fyra bolag. Aktiviteten ska genomföras under planperioden, och det finns således tid för de förvaltningar och bolag som eventuellt inte har genomfört någon kunskapshöjande insats att göra det.

Planen anger att de kunskapshöjande insatserna ska fokusera på att kunna se tecken på våldsutsatthet och att våga fråga vid oro, samt på främjande och förebyggande med fokus på barn och unga (s. 17). Många av de kunskapshöjande insatser som förvaltningarna och bolagen har genomfört tycks vara kopplade till implementeringen av *Göteborgs stads rutin för arbetsgivarens arbete mot våld i nära relationer*, vilken bland annat handlar om att kunna se tecken på våldsutsatthet, att ställa frågor om våld och att agera vid oro.⁷ Socialförvaltningarna och utbildningsförvaltningarna arbetar främjande och förebyggande med fokus på bland andra barn och unga och kompetensutvecklar sin personal kontinuerligt. Vad vi kan uppfatta är alltså de kunskapshöjande insatserna som genomförs i linje med planens ambition.

Vi noterar dock att logiken i planen är att denna aktivitet (1.3) ska stärka medarbetare och chefers förmåga att genomföra aktivitet 1.2: att alla stadens verksamheter ska informera, uppmärksamma och reagera vid oro om våldsutsatthet i mötet med stadens invånare eller besökare (s. 16–17). Då arbetsgivarens rutin har medarbetaren i fokus är kunskapshöjande insatser om den inte nödvändigtvis anpassade att stärka medarbetare och chefer att förebygga och upptäcka våldsutsatthet bland invånare och besökare. Det är dock flera förvaltningar och bolag som inte möter invånare eller besökare på ett sådant sätt att de har möjlighet att upptäcka eller förebygga våldsutsatthet i målgruppen, varför det då är rimligt att deras kunskapshöjande insatser inte har dessa i fokus. Förvaltningar och bolag som möter invånare och besökare, och som hittills har haft ett fokus på implementeringen av arbetsgivarens rutin, bör dock under resterade planperiod även överväga att genomföra kunskapshöjande insatser med fokus på att förebygga och upptäcka våld i nära relationer bland invånare och besökare.

⁷ Läs mer om rutinen under aktivitet 1.1.

Aktivitet 1.4 – Utveckla arbetssätt och metoder med fokus på integritet, värderingar och frihet från våld.

Målgrupp	Medarbetare och chefer som möter äldre, personer med funktionsnedsättning samt barn och elever inom förskola, grundskola och gymnasium.
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Utbildningsnämnden
Samordningsansvar	Nämnden för funktionsstöd och Grundskolenämnden
Genomförande	Under planperioden

Samordning av aktiviteten

Förvaltningen för funktionsstöd berättar att de sköter samordningen mellan socialförvaltningarna genom att de lyfter behov av utveckling i den gemensamma samordningsgruppen för våld i nära relationer.⁸

Grundskoleförvaltningen samordnar inte aktivt arbetet kring den specifika aktiviteten mellan utbildningsförvaltningarna. Förvaltningen lyfter att förutsättningarna ser olika ut inom utbildningsförvaltningarna, vilket har lett till slutsatsen att det inte finns något behov av en särskild samordning kring den specifika aktiviteten. De uppger att de samordningsforum som finns täcker arbetet med aktiviteten.

Genomförande av aktiviteten

Aktiviteten är allmänt hållen, vilket gör att många olika initiativ, metoder och arbetssätt kan räknas till den. Det är tydligt i samtalen med förvaltningarna att ordet ”utveckla” kan tolkas på olika sätt. En del förvaltningar lyfter initiativ där man har tagit fram nya metoder och arbetssätt som riktar sig till breda grupper i befolkningen (universell prevention), medan andra fokuserar mer på att utveckla användningen av redan befintliga arbetssätt och metoder som riktar sig till smalare grupper eller till individer (selektiv och indikerad prevention). Det framgår inte av planen vilken preventiv nivå arbetet inom aktivitet 1.4 ska fokusera på.

Några av förvaltningarna har svarat att de kommer att kunna genomföra aktiviteten inom planperioden. De motiverar sitt svar med att arbetet tillhör grunduppdraget och är kontinuerligt. De förvaltningar som bedömer att de inte kommer att kunna genomföra aktiviteten inom planperioden motiverar sitt svar på samma sätt – alltså att det ingår i grunduppdraget och kommer fortgå även efter planperioden.

Socialtjänsten

Socialförvaltningarna, inklusive äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd har pågående arbeten som har bäring på aktiviteten.

⁸ Läs mer om samordningsgruppen i avsnitt två om den övergripande samordningen av planen.

Socialförvaltningen Nordost och Sydväst ger under intervjuerna exempel på arbetssätt och metoder av universell karaktär. Man lyfter exempelvis brädspelet ”Lite våld gör också ont” som har tagits fram för målgruppen barn 11–13 år. Meningen med spelet är att det ska leda till dialoger om vad våld är och hur unga kan agera om de upptäcker våld. Det innehåller även information om vilken hjälp som finns att få. Socialförvaltningen Sydväst och Nordost har även ett projekt tillsammans med AB Framtiden i vilket man har utbildat feriearbetare i våldsprevention. För detta arbete utsågs förvaltningarna och AB Framtiden till Årets nyskapare 2025 av Göteborgs Stad. Båda förvaltningarna nämner utöver detta att de har ett löpande arbete med att vara ute på skolor, fritidsverksamheter och mötesplatser där man utbildar och informerar om våldsprevention och frihet från våld.

Socialförvaltningen Hisingen tar upp bland annat Freda, Sexit och Predov som exempel på metoder som man arbetar med i dagsläget och som man vill fortsätta utveckla medarbetarnas användning av. Freda och Sexit används i mötet med klienter för att upptäcka våld och sexuellt våld. Predov är en behandlande insats för klienter som utövar våld. Dessa metoder är förebyggande på selektiv och indikerad nivå.

Socialförvaltningen Centrum framhåller att aktiviteten ingår i förvaltningens grunduppdrag och att man i regel håller sig till de metoder och arbetssätt som är rekommenderade av Socialstyrelsen – både inom de stadenövergripande verksamheterna och de stadsområdesspecifika. Förvaltningen lyfter att det finns utrymme att utveckla metoder för det universella förebyggande och främjande arbetet inom stadsområdet, och att man har med detta i sin lokala handlingsplan. Ett konkret exempel på arbete som gjorts inom de stadenövergripande verksamheterna är att kriscentrum för kvinnor reviderade skriften ”Gensvarets betydelse” under våren 2024 (Eklund Erikson & Olbers, 2024). Skriften beskriver det arbetssätt som kriscentrum för kvinnor använder i mötet med sina klienter. Centret fick medel från Socialstyrelsen för att kunna göra revideringen.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen uppger att de inte arbetar systematiskt med att utveckla nya metoder, men att samtalen om värderingar och om vad som är våld är genomgående i hela verksamheten. Man har tagit fram en handbok om våld i nära relationer och rutiner för både myndighet och utförare. Förvaltningen konstaterar att aktiviteten är mycket brett utformad och lyfter att liknande aktiviteter finns i andra planer och program.

Förvaltningen för funktionsstöd lyfter sina internutbildningar som viktiga för att utveckla gemensamma arbetssätt inom förvaltningen. Förvaltningen har viss omsättning på sin personal, vilket gör att man ser behov av att framöver skapa en gemensam bild av arbetet mot våld i nära relationer och informera om de rutiner som finns för frågan. De lyfter även att de arbetar med att vidareutveckla användningen av Freda och Något har hänt, som är ett material som kan användas för att prata om sexuellt våld med personer som har en intellektuell funktionsnedsättning.

Utbildningsförvaltningarna

Förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen lyfter att aktiviteten är en del av grunduppdraget hos dem, både genom läroplanen och genom skollagen. De har därför inget specifikt arbete med aktiviteten, även om mycket arbete görs som kan kopplas till den. De beskriver att det finns begränsningar i hur mycket förvaltningarna kan styra skolenheterna, eftersom det är rektorn som har ledningsansvaret för förskolan eller skolan.

Förskoleförvaltningen lyfter ett pilotprojekt som handlar om det demokratiska uppdraget i förskolans verksamhet. I projektet lyfts våld in som en värdegrundsfråga. I samverkan med socialförvaltningarna har man arbetat med rutinerna för orosanmälan, och hur definitionerna av våld bör förstås och användas när orosanmälningar görs.

Grundskoleförvaltningen tar upp sitt samarbete med föreningen MÄN om våldsprevention. Eftersom man sett att det saknades metoder för att prata om våld i de yngre åldersgrupperna riktas arbetet mot lågstadiet. Tillsammans med grundskolorna har man tagit fram ett metodstöd som föreningen sedan har utbildat personalen i. De har även utbildat pedagoger som ska kunna fortsätta utbilda grundskolans personal i metoden. Materialet håller nu på att utvecklas för att kunna användas i förskoleklass och man kommer även att testa det inom den anpassade grundskolan.

Utbildningsförvaltningen exemplifierar sitt arbete med aktiviteten med arbetet inom ämnesområdet sexualitet, samtycke och relationer. Förvaltningen har en förstelärare för ämnesområdet som arbetar med utveckling av undervisningen, handledning och fortbildning av personal, och att implementera läroplanen. Hon har även tagit fram en webbsida där skolorna kan hitta relevant information, forskning, stödmaterial etc. Förvaltningen lyfter också att skolenheterna utvecklar sina arbetssätt genom att ta hjälp av både förvaltningen och externa parter när man identifierar särskilda problem inom specifika enheter eller grupper.

Bedömning av genomförandet

Vi ser att det pågår arbeten i förvaltningarna som kan kopplas till aktiviteten. Eftersom aktiviteten är något vag i sin utformning och planen inte anger någon ambitionsnivå, kan vi inte göra någon bedömning om arbetet är tillräckligt för att man ska kunna säga att den redan är genomförd eller kommer vara genomförd inom planperioden.

Vi kan dock konstatera att aktiviteten tangerar de ansvariga förvaltningarnas grunduppdrag. Arbetet med aktiviteten kommer därför fortgå oavsett planen.

Aktivitet 1.5 – Säkerställ att det finns rutiner och metoder för att ställa frågor om våldsutövning.

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom socialtjänst.
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden.
Genomförande	Under planperioden

Genomförande av aktiviteten

Förvaltningen för funktionsstöd uppger att de har rutiner för att ställa frågor om våldsutövning inom myndighet- och utförarverksamheterna och att de revideras kontinuerligt, senaste gången år 2025.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen uppger att de inte har någon rutin för att ställa frågor om våldsutövning i dagsläget, men kommer att inkludera sådana frågor i myndighetsutövningens rutin när de ser över den.

Socialförvaltningen Sydväst och Nordost beskriver att de har rutiner om att fråga om våldsutövning inom vissa enheter. I Nordost är det myndighet- och utförarverksamheterna som har rutiner och i Sydväst är det avdelningarna vuxen- och försörjningsstöd som har det. Inom båda förvaltningarna pågår utveckling för att skapa rutiner för fler verksamheter inom förvaltningarna som kommer i kontakt med invånare.

Centrum och Hisingen uppger att de planerar att ta fram rutiner under planperioden. Socialförvaltningen Centrum har tagit fram frågor om våldsutövning som testats inom myndighetsutövningen för vuxna i Nordost. Frågorna utvärderades under slutet av år 2025 och förväntas därefter kunna föras in i socialförvaltningarnas gemensamma handbok för handläggning av våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.

Bedömning av genomförandet

Baserat på informationen ovan bedömer vi att det pågår ett aktivt arbete med aktiviteten och den borde kunna vara genomförd inom planperioden.

Aktivitet 1.6 – Identifiera befintliga insatser och metoder som används i staden riktade mot våldsutövaren och vid behov utöka med fler.

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom socialtjänst.
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden.
Samordningsansvar	Socialnämnden Centrum
Genomförande	Under planperioden

Samordning av aktiviteten

Socialförvaltningen Centrum har samordningsansvar för aktiviteten. Att årligen inventera utbildningsbehov inom förvaltningarna är ett exempel på en samordnande aktivitet som de har genomfört. Baserat på resultatet från en sådan inventering har förvaltningen fört dialog med Göteborgsregionen om att starta utbildningar i metoden Samtal om våld, eftersom det finns ett behov av att öka antalet medarbetare inom socialförvaltningarna som kan arbeta efter metoden. Den stadenövergripande utvecklingsledaren har även bidragit till organisationen Vägen ut/s arbete med ta med frågor om våld i behandlingen av män med skadligt bruk och beroende. Utvecklingsledaren bedömer att projektet har goda förutsättningar att i framtiden kunna nå ut till målgruppen med stöd och hjälp. Ytterligare exempel på samordnande arbete är att förvaltningen har haft dialoger med övriga socialförvaltningar om hur stödet till våldsutövande kan ökas inom stadsområdena.

Genomförande av aktiviteten

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd understryker att behandlingsinsatser för våldsutövande är de regionala socialförvaltningarnas ansvar. Eftersom de behandlande insatserna inte ingår i deras uppdrag har de inte gjort någon inventering av insatser och metoder.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen berättar att man har rutiner inom sina verksamheter för hur man ska förmedla kontakt till socialförvaltningarna – framför allt till Kriscentrum för män eller Kriscentrum för kvinnor – om man upptäcker någon som utövar våld och som önskar hjälp med sitt beteende. Inom hälso- och sjukvården är rutinen relativt ny och man håller på att utbilda sin personal i den. Förvaltningen ser att de kan behöva satsa mer resurser på implementeringen om de ska klara att genomföra aktiviteten inom planperioden. Beslut om resursförstärkning har dock inte fattats ännu.

Förvaltningen för funktionsstöd berättar att man inom sin myndighetsutövande verksamhet utvecklar arbetet med att upptäcka våldsutövande och erbjuda stöd till dem. Inom de utförande verksamheterna har man testat att stötta brukare som utövar våld att förändra sitt beteende, även om det inte tillhör förvaltningens formella ansvar. Det har dock varit utmanande, eftersom det enligt förvaltningen saknas konkreta metoder som är anpassade för våldsutövande som har vissa funktionsnedsättningar.

De regionala socialförvaltningarna har gjort både gemensamma och interna inventeringar. Den gemensamma inventeringen har gjorts efter en aktivitet i förvaltningarnas kategoriplan för vuxenområdet. Kategoriplanen beskriver utvecklingsbehov kopplade till förvaltningarnas kategoristyrning för inköp av insatser (Kategoriplan Vuxen IFO, 2023). Inventeringen omfattar de regionala socialförvaltningarna inklusive de stadenövergripande verksamheterna och även insatser till våldsutövande personer (socialförvaltningen Centrum, 2025). Kartläggningar av insatser har även gjorts inom socialförvaltningarnas arbete med den nya socialtjänstlagen. Utöver de gemensamma kartläggningarna har socialförvaltningarna Sydväst, Nordost och Hisingen gjort egna interna kartläggningar av insatser och metoder.

Efter inventeringarna arbetar flera socialförvaltningar med att utveckla utbudet av insatser och metoder. I Sydväst har man startat ett relationsvårdsteam som bland annat arbetar för att utveckla arbetet mot våldsutövande. Socialförvaltningen Hisingen har i sin tur anställt en person som ska arbeta med Predov.⁹ Nordost påbörjade ett projekt att starta ett team som skulle arbeta uppsökande mot våldsutövande och ta emot stödsamtal anonymt, men på grund av förvaltningens försämrade ekonomi har projektet lagts ner.

De stadsområdesspecifika verksamheterna inom socialförvaltningen Centrum konstaterar efter inventeringen att även om man redan har insatser för våldsutövande finns det behov av att utöka med fler metoder och kompetensutveckla medarbetarna, framför allt inom verksamhetsområdet barn och unga. Man har i nuläget dock inte gjort några särskilda satsningar för att utöka utbudet, vilket förvaltningen ser att det kan behövas om aktiviteten ska kunna genomföras inom planperioden.

Bedömning av genomförandet

Flera förvaltningar redan har vidtagit åtgärder för att inventera och/eller utöka de insatser och metoder som riktas mot våldsutövande, och är alltså på god väg i arbetet med aktiviteten och bör kunna genomföra den inom planperioden. Tre förvaltningar beskriver dock att ekonomin och hur mycket förvaltningarna satsar på aktiviteten påverkar möjligheterna att genomföra aktiviteten till fullo.

Även om äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd inte har genomfört någon inventering ser vi att de arbetar med att utveckla och implementera rutiner för att kunna upptäcka våldsutövande, vilket är i linje med ansvarsfördelningen mellan socialförvaltningarna.

⁹ Predov står för Preventing domestic violence och är ett behandlingsprogram för våldsutövare i nära relationer.

Aktivitet 1.7 – Sprida information om stadens resurser i syfte att nå barn, unga, vuxna och äldre som inte kommer i kontakt med stadens egna stödverksamheter.

Målgrupp	Medarbetare och chefer som möter stadens invånare och brukare.
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden.
Samordningsansvar	Socialnämnden Centrum
Genomförande	Under planperioden

Samordning av aktiviteten

Socialförvaltningen Centrum samordnar aktiviteten genom att Enheten kompetensutveckling sociala frågor årligen beställer och distribuerar Orange Day-material.

Genomförande av aktiviteten

Samtliga socialförvaltningar, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen använder Orange Day-kampanjen för att sprida information till invånarna om våld i nära relationer. Den sprids på flera olika sätt och platser, bland annat genom affischering och informationsutdelning på offentliga platser, på sociala medier och i förvaltningarnas egna verksamheter.

De regionala socialförvaltningarna arbetar utöver Orange Week på flera sätt för att sprida information om stadens resurser. Gemensamt är att man använder sig av strategin att sprida information till yrkesverksamma inom staden, inom andra myndigheter och i civilsamhället om vilket stöd som finns att få hos socialtjänsten i Göteborg så att dessa i sin tur sedan kan informera de invånare som de möter. Regionkoordinatorerna mot människohandel och prostitution arbetar även uppsökande och informerar dem de möter om det stöd som finns.

Samtliga förvaltningar som är ansvariga för aktiviteten gör bedömningen att de kan genomföra den inom planperioden.

Bedömning av genomförandet

De ansvariga förvaltningarna arbetar med aktiviteten och vår bedömning är att de kan genomföra den inom planperioden.

I brödtexten i planen lyfts att syftet med aktiviteten är att man ska nå även särskilt utsatta grupper som kan vara svåra att nå (s. 18). Det uppsökande arbete som regionkoordinatorerna mot människohandel och prostitution gör är ett tydligt exempel på informationsarbete som kan sägas ligga i linje med aktivitetens syfte.

3.2 Uppföljning av aktiviteterna inom målområde två

Målområde två innefattar fem aktiviteter som ska leda mot delmålet: ”Göteborgs Stad tillgodoser behov av stöd och skydd hos barn och unga som utsatts för eller bevittnat våld, utifrån barnets eller den ungas behov”.

Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, nämnden för funktionsstöd, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden, nämnden för idrott och förening och kulturnämnden har ansvar för aktiviteter inom området. Aktiviteterna riktas mot medarbetare och chefer.

Planen beskriver att barn och unga är en särskilt utsatt grupp, eftersom de är beroende av vuxna och för att de kan ha svårt att kommunicera sin utsatthet till omgivningen. Personer mellan 18 och 20 år ingår under målområde två, eftersom de, enligt vad som uttrycks i planen, befinner sig i ett gränsland mellan barn och vuxen.

Nedan redovisar vi resultatet från uppföljningen av aktiviteterna inom målområdet.

Aktivitet 2.1 – Säkerställ att det finns rutiner och kompetens i stadens verksamheter för att upptäcka våldsutsatta barn och unga och våld i hemmet.

Målgrupp	Medarbetare och chefer som möter barn och unga.
Ansvarig	Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Utbildningsnämnden, Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, Idrotts- och föreningsnämnden, Kulturnämnden
Genomförande	Under planperioden

Genomförande av aktiviteten

För information om hur de ansvariga förvaltningarna säkerställer att det finns kompetens inom sina verksamheter att upptäcka våldsutsatta barn och unga och våld i hemmet, se aktivitet 4.1.

Utbildningsförvaltningarna

Förskoleförvaltningen uppger att de har rutiner för att upptäcka våldsutsatta barn och våld i hemmet.

Inom grundskolan och på gymnasiet finns rutiner för elevhälsans personal om att ställa frågor om våld. Grundskoleförvaltningen planerar att undersöka om det finns behov av en rutin som rör alla professioner inom grundskolan.

Socialtjänsten

Inom samtliga socialförvaltningar, funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen finns rutiner för att upptäcka våldsutsatta barn och unga och våld i hemmet.

Idrotts- och föreningsförvaltningen och Kulturförvaltningen

Idrotts- och föreningsförvaltningen uppger att de inte har några dokumenterade rutiner för att upptäcka våldsutsatta barn och unga eller våld i hemmet. De kommer att se över om frågan kan inkluderas i den utbildning som medarbetarna på förvaltningens anläggningar genomgår.

Kulturförvaltningen har ingen rutin i dagsläget, men planerar att ta fram en rutin som stöd för medarbetarna att anmäla oro till socialförvaltningarna. De har i nuläget informerat alla chefer om orosanmälan och spridit ett material om detta som kan användas på APT. Förvaltningen konstaterar att de inte träffas av anmälningsskyldigheten, men uppmanar sina medarbetare att anmäla oro till socialtjänsten.

Bedömning av genomförandet

Aktiviteten föreskriver att de ansvariga förvaltningarna ska säkerställa ”att det finns” rutiner och kompetens, det vill säga att det existerar, och vi bedömer att utbildningsförvaltningarna, socialförvaltningarna samt förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har säkerställt det. Vi har inte undersökt om rutinerna är kända för medarbetarna eller fungerar som det är tänkt.

Kulturförvaltningen uppger att de planerar att ta fram rutiner, vilket de rimligtvis bör kunna göra inom resterande tidsperiod. Idrotts- och föreningsförvaltningen har inga rutiner och beskriver inga planer för att ta fram några. De har alltså inte genomfört aktiviteten, och det är oklart om de kommer att göra det under planperioden.

För en bedömning av hur de ansvariga förvaltningarna säkerställer medarbetarnas kompetens, se aktivitet 4.1.

Aktivitet 2.2 – Stärk barns delaktighet under hela ärendeprocessen

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom individ- och familjeomsorgen.
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydvest, Nämnden för funktionsstöd
Genomförande	Under planperioden

Genomförande av aktiviteten

Enligt ansvarsfördelningen inom Göteborgs Stads socialtjänst ska förvaltningen för funktionsstöd uppmärksamma behov av stöd och hjälp hos sin målgrupp,

medan det är de regionala socialförvaltningarna som handlägger ärenden rörande våld i nära relationer.

De stadenövergripande verksamheterna inom socialförvaltningen Centrum arbetar med aktiviteten på olika sätt beroende på uppdrag. Enheten kompetensutveckling sociala frågor arbetar exempelvis med aktiviteten genom sitt uppdrag att utbilda i, implementera och följa upp metoden Lösa!. Lösa! är en metod för att arbeta strukturerat med barns delaktighet i åldrarna 0–18 år och har utvecklats av medarbetare i Göteborgs Stad (Olsson & Melke, 2025). Enheten erbjuder även utbildningar i hur frågor om svåra ämnen kan ställas till barn. Bland de stadenövergripande verksamheterna finns även Barnahus, vars syfte är att stärka och tillgodose barnets rättigheter i ärenden där det finns misstanke om att barn utsatts för olika typer av våld.

Förvaltningen för funktionsstöd har arbetat för att förbättra sitt arbete med att upptäcka våld i nära relationer som en led i att stärka barnets delaktighet i ärendeprocessen. Förvaltningen arbetar med FRED-kortfrågor, och eftersom dessa inte ska ställas till personer under 18 år har de även tagit in materialet Frågor om våld (FoV) och anpassat det efter deras målgrupps behov.¹⁰ De har även tagit fram material som är anpassat för att ställa frågor om våld till barn med intellektuell funktionsnedsättning. Förvaltningen lyfter att det kan vara svårt att få tillåtelse från barnets vårdnadshavare att prata enskilt med barnet, vilket kan göra det svårare att upptäcka våld, eftersom barnet kanske inte delar sin berättelse om en vårdnadshavare är närvarande. Socialförvaltningarna har möjlighet att prata med barnet utan vårdnadshavares samtycke eller närvaro vid en utredning av om nämnden behöver ingripa för att ge barnet skydd eller stöd (socialtjänstlag 20 kapitlet § 7). Förvaltningen för funktionsstöd utreder som ovan nämnt inte behovet av skydd eller stöd i ärenden rörande våld i nära relationer, det ansvaret ligger på de regionala socialförvaltningarna. Därför har de inte stöd i lagen för att samtala med barnet enskilt utan vårdnadshavarnas samtycke, enligt förvaltningens bedömning.

Socialförvaltningen Centrum uppger att arbetet med barns delaktighet inom verksamhetsområdet barn och unga behöver utvecklats. I egenkontroller har man sett att socialsekreterarna träffade barnet i genomsnitt en gång under utredningsperioden. Förvaltningen uppger att tids- och resursbrist gör att frågor om våld bortprioriteras, eftersom socialsekreterarna kan uppleva en osäkerhet kring att fråga om våld och hur de kan hantera svaret de får. Det är även olika inom förvaltningen huruvida frågor om våld ställs på rutin eller vid indikation om våld. Förvaltningen har påbörjat ett utvecklingsarbete kring frågan. Det finns en arbetsgrupp som arbetar för att utveckla förutsättningarna för barnets delaktighet, och under år 2026 kommer verksamhetsområdet att fokusera på arbetet mot våld. Förvaltningens utvecklingsledare för arbetet mot våld i nära relationer kommer att fokusera på att skapa interna strukturer kring arbetet, eftersom sådana saknas i dagsläget och påverkar möjligheten för barnet att vara delaktig i ärendeprocessen.

¹⁰ Materialet är framtaget av Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer (VKV).

Socialförvaltningen Hisingen, Sydväst och Nordost uppger att man använder Lösa! för att stärka barnets delaktighet. Hisingen lyfter även att man använder Tejping som metod för att underlätta för barnet att berätta om svåra upplevelser. Hisingen har identifierat att förvaltningen behöver förbättra barnets möjligheter att vara delaktig i slutet av ärendeprocessen. Man har sett att det finns förutsättningar för barnet att vara delaktig i början och mitten av ärendeprocessen, men att det finns förbättringar att göra vid avslut. I Sydväst pågår utvecklingsarbete kring barnets delaktighet och man diskuterar många olika problemställningar och perspektiv på frågan. Sydväst lyfter att frågan om barnets rättigheter och hur de ska tillgodoses i praktiken är en komplicerad fråga som kräver ett långsiktigt utvecklingsarbete.

Bedömning av genomförandet

Vi ser att det pågår utvecklingsarbete kring barnet delaktighet och att finns möjligheter för samtliga förvaltningar som är ansvariga för aktiviteten att stärka barnets delaktighet inom planperioden. Att ha stärkt delaktigheten är dock inte detsamma som att arbetet kan ses som avslutat och en förstärkning av delaktigheten kan ske från en mycket låg nivå av delaktighet.

I planens brödtext lyfts Lösa! som ett sätt att stärka delaktigheten, och vi konstaterar att Lösa! används inom socialförvaltningarna. Eftersom det är socialförvaltningarna som har ansvar för att handlägga våldsärenden vill vi lyfta att det är viktigt att det finns metoder och kompetens inom socialförvaltningarna att möta och göra barn med funktionsnedsättningar delaktiga i ärendeprocessen. Även om förvaltningen för funktionsstöd också är ansvarig för aktiviteten, så är det inte de som handlägger våldsärenden och kan således inte ta ansvar för målgruppens delaktighet i ärendeprocessen. Förvaltningen för funktionsstöd utvecklar och anpassar metoder utifrån sitt ansvar att upptäcka våldsutsatthet i målgruppen.

Aktivitet 2.3 – Säkerställ att det finns rutiner och metoder för att ställa frågor om våldsutsatthet till barn och unga

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom socialtjänsten.
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd
Genomförande	Under planperioden, påbörjas under 2024

Genomförande av aktiviteten

Samtliga förvaltningar som är ansvariga för aktiviteten svarar att de har rutiner och metoder för att ställa frågor till barn och unga om våldsutsatthet.

Socialförvaltningarna använder sig av metoden Lösa!, som innefattar frågor om våld, och förvaltningen för funktionsstöd använder bland annat Frågor om våld (FoV). FREDA kan användas för unga vuxna över 18 år.¹¹

¹¹ Läs mer om metoderna under aktivitet 2.2.

Bedömning av genomförandet

Aktiviteten föreskriver att de ansvariga förvaltningarna ska säkerställa ”att det finns” rutiner och metoder, det vill säga att de existerar, och vi bedömer att förvaltningarna har säkerställt det. Vi har inte undersökt om rutinerna är kända för medarbetarna eller fungerar som det är tänkt.

Vi kan också konstatera att förvaltningarna har metoder för att ställa frågor om våld till barn. Planen nämner att metoderna ska vara standardiserade (s. 21). FREDÅ är en standardiserad metod. LösÅ! och Frågor om våld är inte standardiserade bedömningsmetoder enligt Socialstyrelsens kriterier,¹² men eftersom det verkar som att det saknas standardiserade bedömningsmetoder för att fråga barn (personer under 18 år) om våld kan LösÅ! och Frågor om våld ses som rimliga alternativ.

Aktivitet 2.4 – Säkerställ att stadens stödinsatser som riktar sig till våldsutsatta barn och unga och barn och unga som bevittnat våld kan möta individens behov på kort och lång sikt

Målgrupp	Chefer och medarbetare som möter barn och unga inom socialtjänst och elevhälsa
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Grundskolenämnden, Utbildningsnämnden
Genomförande	Under planperioden

Genomförande av aktiviteten

Aktivitetens målsättning att ”säkerställa” att stödinsatserna kan möta behoven på kort och lång sikt är svår att slutligt uppnå, enligt de ansvariga förvaltningarnas uppfattning. De uppger att arbetet behöver göras kontinuerligt, även efter planperiodens slut.

Socialförvaltningarna

De regionala socialförvaltningarna arbetar på en rad sätt för att ge unga och barn stöd på kort och lång sikt. Samtliga socialförvaltningar lyfter att de arbetar med föreningen Bojen som de har ett idéburet offentligt partnerskap med. Bojen arbetar för att ge barn och ungdomar som har upplevt våld i hemmet stöd och redskap att hantera sina upplevelser. Föreningen erbjuder både gruppverksamhet och individuella insatser.

Socialförvaltningen Hisingen, Nordost och Sydväst arbetar även med insatsen Trappan, som är en modell för krissamtal med barn som upplevt våld i familjen. Dessa förvaltningar lyfter att man också arbetar med Barnahus, där barnet kan få stöd både på kort sikt, till exempel inför och efter ett förhör, men också på lång sikt hos barn och ungdomspsykiatri som finns i verksamheten.

¹² Kriterierna innefattar bland annat att metoderna ska vara vetenskapligt utvärderade och manualstyrda om de ska klassas som standardiserade (Socialstyrelsen, 2025).

Förutom Barnahus finns det inom socialförvaltningen Centrum flera stadenövergripande verksamheter som kan erbjuda stöd till barn och unga i olika utsträckning. Exempelvis söker sig många ungdomar som utsatts för våld i nära relation till Stödcentrum för brottsutsatta och där kan de få ett kortsiktigt stöd. Ett annat exempel är Mikamottagningen som möter barn och unga som har sex mot ersättning och de kan ge stöd på både kort och lång sikt. Kriscentrum har även utökats med en tjänst för samtalsstöd på Regnbågshuset. Den är inte inriktad specifikt på barn och ungdomar, men förhoppningen är att trösklarna för att söka stöd eller hjälp ska bli lägre även för ungdomar som identifierar sig som hbtqi.

Socialförvaltningarna tillhandahåller även familjebehandling, där fokus förvisso inte är endast på barnet eller ungdomen, men som är en insats som kan förändra situationen för barnet eller ungdomen till det bättre.

Förvaltningarna lyfter att det finns utvecklingsbehov inom aktiviteten och att viss utveckling är påbörjad. Inom socialförvaltningen Centrum har Resursenheterna barn och unga omorganiserat sig för att arbeta mer utifrån åldersgrupp. Förvaltningen lyfter att våld i ungas parrelationer tenderar att hamna mellan stolarna, eftersom målgruppen varken ses som barn eller vuxen. Även Hisingen lyfter att det behövs ett fokus på unga vuxna, och har noterat att det saknas ett hem för vård eller boende (hvb) med fokus på unga som utsatts för våld. Hisingen utreder om deras Familje Fridsmottagning kan bli en så kallad lågtröskelverksamhet, det vill säga att insatser kan ges utan biståndsprövning. De lyfter också att de ser ett behov av fler kvalificerade tolkar för att kunna möta barnet på hans modersmål. Sydväst har noterat att en del skyddade boenden inom socialförvaltningarnas idéburna offentliga partnerskap inte alltid lever upp till de krav som finns kopplade till barn, exempelvis att erbjuda skolskjuts. Detta vill förvaltningen se över.

Grundskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen

Grundskoleförvaltningen arbetar med aktiviteten inom elevhälsan. Förvaltningen ställer frågor om våld i elevhälsoenkäten och följer upp enkätsvaren under elevhälsosamtalen. Dessa genomförs med alla elever inom grundskolan och den anpassade grundskolan. Det finns utöver hälsosamtalen möjlighet för barnen att vid behov få stödsamtal hos elevhälsans kuratorer. Förvaltningen understryker att socialförvaltningarna ansvarar för de flesta stödinsatser som kan ske på lång sikt, och de lyfter att det finns stora utmaningar i samverkan med en del stadsområden. Förvaltningen uppger att de har satsat på att förstärka medarbetarnas kompetens i att skriva orosanmälningar, men de upplever ändå brister i samverkan.

Utbildningsförvaltningen arbetar liksom grundskoleförvaltningen med elevhälsoenkäten och hälsosamtalen, som på gymnasiet genomförs för alla elever i årskurs ett. Elevhälsan har ett stödmaterial till frågorna om våld som innehåller information om lagstiftning, forskning och metoder. Elever kan även få stödsamtal utöver hälsosamtalen. Utbildningsförvaltningen har en psykoterapimottagning, Humlan, där elever som går i en kommunal gymnasieskola eller som går i en fristående gymnasieskola och är skrivna i

Göteborg, kan få stöd och behandling så länge de går i gymnasiet. Det framgår dock av information på goteborg.se att Humlan inte tar emot nya sökande i årskurs tre på gymnasiet, eftersom man på grund av kö inte kan ge dem en regelbunden samtalskontakt under återstående gymnasietid. Man öppnar upp för nya sökande i årskurs tre i augusti 2026 (Göteborgs Stad, u.d).

Bedömning av genomförandet

Vi delar förvaltningarnas uppfattning att det är svårt att slutgiltigt genomföra aktiviteten inom planperioden, eftersom det är viktigt att arbetet är just kontinuerligt och inte upphör vid planperiodens slut. Förvaltningarna har identifierat olika utvecklingsbehov, vilket tyder på att arbetet pågår.

Aktivitet 2.5 – Säkerställ att behovet av skyddsplaceringar kan mötas

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom socialtjänsten
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden
Samordningsansvar	Socialnämnden Sydväst
Genomförande	Årligen under planperioden

Samordning av aktiviteten

Socialförvaltningen Sydväst samordnar arbetet med aktiviteten genom avdelningen Samlad placerings- och inköpsfunktion (Spink). Avdelningen arbetar på uppdrag av de fyra regionala socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd. Spink ansvarar bland annat för att samordna förvaltningarnas behovsförsörjning av vård- och boendeinsatser genom kategoristyrning och ge stöd till förvaltningarna i placeringsärenden. De gör kontinuerligt behovsanalyser för att säkerställa att behoven av skyddsplaceringar kan mötas. Spink uppger att tillståndsplikten som gäller sedan 1 april år 2024 för privata aktörer som vill bedriva skyddat boende har haft påverkan inom området. Vissa verksamheter har fallit bort när Inspektionen för vård och omsorg har nekat dem tillstånd att bedriva skyddat boende.

Genomförande av aktiviteten

Enligt brödtexten i planen handlar aktiviteten om att staden långsiktigt ska arbeta för att kunna ge lämpligt akut skydd till alla barn och unga när behovet uppstår (s. 22). Enligt planen innebär detta att förvaltningarna ska göra kontinuerliga och inkluderande analyser av lokalt framtagen kunskap om situationen för olika grupper. Analyserna ska vidare utgå från kunskap om särskilt sårbara och riskutsatta grupper och ska ligga till grund för förvaltningarnas arbete med aktiviteten (s. 22).

Förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen konstaterar att aktiviteten inte är aktuell för dem att genomföra, eftersom de inte har i sina uppdrag att ombesörja skyddsplaceringar för barn.

Socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Sydväst uppger att det är genom Spink som man arbetar för att möta behovet av skyddsplaceringar. Utmaningar och behov förmedlas till Spink och avdelningen tar sedan vidare dessa i kategoriarbetet. Hisingen lyfter även att behoven kan mötas genom arbetet i förvaltningens familjehemsenhet.

De kollektiva stadengemensamma skyddade boendet som finns hos socialförvaltningen Centrums tar emot medföljande barn när barnen placeras tillsammans med våldsutsatt förälder. Förvaltningen ombesörjer även lägenheter där våldsutsatta unga vuxna män, unga vuxna hbtqi-personer, unga vuxna med funktionsnedsättning, stora barnfamiljer och personer som har medföljande husdjur kan placeras. Förvaltningen menar att det finns ett behov av dialog mellan socialförvaltningarnas avdelningar för vuxen respektive barn och unga avseende implementeringen av lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende.

Socialförvaltningen Nordost har även ett specialiserat barnskyddsteam som kopplas till alla ärenden där det framkommer att det förekommer våld, att det finns barn och ett behov av skydd. Teamet har i uppdrag att säkerställa att behovet av skyddsplaceringar möts och arbetar tillsammans med förvaltningens vuxen- och barn och unga-avdelning.

Bedömning

Vi bedömer att aktiviteten är genomförd, eftersom det finns strukturer på plats för att kunna arbeta för att möta behoven av skyddsplaceringar.

Socialförvaltningarna uppger att de säkerställer behovet av skyddsplaceringar, både genom Spinks arbete och genom internt arbete i respektive förvaltning. Socialförvaltningen Centrums kriscentrum rapporterar att de kan tillgodose behovet av skyddsplaceringar för flertalet målgrupper, inklusive sådana som planen beskriver som särskilt utsatta eller sårbara.

Förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen arbetar inte med aktiviteten, eftersom de inte har ansvar för skyddsinsatser i ärenden rörande våld i nära relationer enligt ansvarsfördelningen. Dessa förvaltningar kan dock bidra till genomförandet genom att dela kunskap om sina målgrupper till de analyser som ska ligga till grund för arbetet med aktiviteten, även om de själva inte har ansvar för att tillhandahålla skyddade boenden.

3.3 Uppföljning av aktiviteterna inom målområde tre

Målområde tre innehåller fem aktiviteter som ska leda mot delmålet: ”Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av stöd och skydd utifrån den enskildes behov”.

Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, nämnden för funktionsstöd, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden och exploateringsnämnden, samt AB Framtiden och Boplatz Göteborg AB är ansvariga för aktiviteterna inom målområdet.

Planen understryker att gruppen våldsutsatta vuxna inte är homogen och att det finns faktorer som kan göra individen särskilt sårbar. För att kunna upptäcka om en individ är utsatt för våld behöver socialtjänsten, enligt vad som uttrycks i planen, vara normmedveten och ha ett inkluderande förhållningssätt.

Nedan redovisar vi resultatet från uppföljningen av aktiviteterna inom målområdet.

Aktivitet 3.1 – Säkerställ att det finns rutiner och metoder för att ställa frågor om våldsutsatthet till vuxna

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom socialtjänsten.
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning
Genomförande	Under planperioden, påbörjas 2024

Genomförande av aktiviteten

Samtliga socialförvaltningar, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen uppger att de har rutiner och metoder för att ställa frågor om våldsutsatthet till vuxna. Framför allt används Freda som metod. Den är standardiserad, och är framtagen och rekommenderad av Socialstyrelsen.

Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning säger att de delvis har rutiner och metoder. Vissa verksamheter har det, men inom andra saknas rutiner. Förvaltningen planerar att göra en översyn och en behovsinventering som kommer ligga till grund till grund för en bedömning av vilka fler delar av förvaltningens verksamheter som berörs av arbetet och som kan behöva rutiner för att ställa frågor om våldsutsatthet till vuxna.

Bedömning av genomförandet

Aktiviteten föreskriver att de ansvariga förvaltningarna ska säkerställa ”att det finns” rutiner och metoder, det vill säga att de existerar, och vi bedömer att

förvaltningarna har säkerställt det. Vi har dock inte undersökt om rutinerna är kända för medarbetarna eller fungerar som det är tänkt.

Aktivitet 3.2 – Säkerställ att behovet av skyddsplaceringar kan mötas

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom socialtjänst
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden
Samordningsansvarig	Socialnämnden Sydväst
Genomförande	Årligen under planperioden

Samordning av aktiviteten

Socialförvaltningen Sydväst samordnar arbetet med aktiviteten genom avdelningen Samlad placerings- och inköpsfunktion (Spink). Avdelningen arbetar på uppdrag av de fyra regionala socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd. Spink ansvarar bland annat för att samordna förvaltningarnas behovsförsörjning av vård- och boendeinsatser genom kategoristyrning och ge stöd till förvaltningarna i placeringsärenden. De gör kontinuerligt behovsanalyser för att säkerställa att behoven av skyddsplaceringar kan mötas. Spink uppger att tillståndsplikten som gäller sedan 1 april år 2024 för privata aktörer som vill bedriva skyddat boende har haft påverkan inom området. Vissa verksamheter har fallit bort när Inspektionen för vård och omsorg har nekat dem tillstånd att bedriva skyddat boende.

Genomförande av aktiviteten

Enligt brödtexten i planen handlar aktiviteten om att staden långsiktigt ska arbeta för att kunna ge lämpligt akut skydd till alla vuxna när behovet uppstår (s. 23). Enligt planen innebär detta att förvaltningarna ska göra kontinuerliga och inkluderande analyser av lokalt framtagna kunskap om situationen för olika grupper. Analyserna ska vidare utgå från kunskap om särskilt sårbara och riskutsatta grupper och ska ligga till grund för förvaltningarnas arbete med aktiviteten (s. 23).

Förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen påpekar att det är socialförvaltningarna som har ansvar för att tillhandahålla skyddade boenden, och att de därför inte genomför aktiviteten. Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen lyfter i sitt svar att de ser att socialförvaltningarna har utmaningar att tillgodose skyddade boenden för äldre personer som har behov av både omsorg och skydd. Det förekommer därför att äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen beviljar plats på korttidsboenden som en typ av nödlösning, även om dessa inte kan erbjuda adekvat skydd.

Socialförvaltningarna säkerställer att behovet av skyddsplaceringar kan mötas främst genom Spinks arbete. Förvaltningarna kommunicerar utmaningar och behov till avdelningen, som sedan gör en samlad behovsanalys och planering. Förvaltningarna har även ett idéburet offentligt partnerskap med elva idéburna

organisationer, där vissa av dem kan erbjuda skyddsplaceringar. Partnerskapet samordnas av socialförvaltningen Centrum.

Utöver detta finns det inom socialförvaltningen Centrum skyddade boenden som är stadengemensamma. Dessa boenden kan ta emot exempelvis våldsutsatta män, hbtqi-personer, äldre och personer med funktionsnedsättningar i behov av personlig assistans. Förvaltningen beskriver att det finns behov av att på ett tydligt sätt kommunicera att dessa boenden finns, eftersom de i dagsläget underutnyttjas.

Bedömning av genomförandet

Vi bedömer att aktiviteten är genomförd.

Socialförvaltningarna uppger att de säkerställer behovet av skyddsplaceringar, både genom gemensamt arbete genom Spink och genom internt arbete i respektive förvaltning. Spink gör regelbundet behovsanalyser och anpassar inköpen av platser efter vad som framkommer i dem. Socialförvaltningen Centrums rapporterar att de skyddande boenden som de förvaltar och som är stadengemensamma kan tillgodose behovet av skyddsplaceringar för flertalet målgrupper; inklusive sådana som kan beskrivas som särskilt utsatta eller sårbara. Därtill finns ett partnerskap med idéburna organisationer som kan erbjuda skyddsplaceringar.

Värt att notera är dock att kommunikationen kring vilka skyddade boenden som finns för vilka målgrupper verkar behöva förbättras. Detta lyfts även i Stadsrevisionens granskning av arbetet mot våld i nära relationer (2024). Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningens upplevelse att det saknas boenden som kan erbjuda både omsorg och skydd motsägs av socialförvaltningen Centrum som lyfter att finns boenden för målgruppen som underutnyttjas.

Vi ser också att äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd kan bidra till genomförandet genom att aktivt dela kunskap om sina målgrupper till de analyser som ska ligga till grund för arbetet med aktiviteten, även om de själva inte har ansvar för att tillhandahålla skyddade boenden.

Aktivitet 3.3 - Säkerställ att stadens samtalsmottagningar som erbjuder stödinsatser till våldsutsatta kan möta individens behov av stöd på kort och lång sikt

Målgrupp	Medarbetare inom socialtjänst
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst
Samordningsansvar	Socialnämnden Centrum
Genomförande	Under planperioden

Samordning av aktiviteten

Aktiviteten samordnas genom socialförvaltningen Centrums ansvar för stadens gemensamma samtalsmottagningar för våldsutsatta och brottsoffer.

Genomförande av aktiviteten

Stadens gemensamma samtalsmottagningar finns framför allt i avdelningen stadenövergripande uppdrag barn, familj och trygghet i socialförvaltningen Centrum. Där finns Kriscentrum för kvinnor, Kriscentrum för män, Mikamottagningen, KAST-mottagningen, Stödcentrum för brottsutsatta och Regionalt stödcentrum heder som tar emot vuxna. I socialförvaltningen Hisingen finns Psykologenheten, som är en gemensam resurs vilken också kan ta emot våldsutsatta och våldsutövare för stödsamtal.

Samtliga förvaltningar beskriver att det är ett stort problem att köerna till Kriscentrum för män och Kriscentrum för kvinnor är långa. Att behöva vänta länge på ett första samtal kan göra att individens motivation att ta emot stöd minskar eller försvinner helt. Kriscentrum kommer att utökas med fler tjänster, men avdelningen stadenövergripande uppdrag menar att socialförvaltningarna ändå behöver bevilja stödsamtal i sin egen verksamhet i högre utsträckning än vad de gör nu. De menar att det inte är hållbart att alla klienter slussas vidare till kriscentrum och de tror inte att aktiviteten kommer kunna genomföras inom planperioden.

Socialförvaltningen Centrum uppger att i princip alla klienter från stadsområdet hänvisas till kriscentrum. Förvaltningen har inte någon enhet/team inom vuxenområdet som arbetar specifikt med våld i nära relationer, och därför beviljar man inte stödsamtal hos sin egen personal i någon större utsträckning. De ser att detta är ett utvecklingsbehov inom förvaltningens vuxenområde.

Socialförvaltningen Hisingen och Sydväst har egna enheter/team som arbetar specifikt med våld i nära relationer. Dessa förvaltningar uppger att man beviljar stödsamtal hos sin egen personal för att säkerställa behoven på kort och lång sikt. Hisingen uppger att man i andra hand skickar klienten vidare till Psykologenheten. Sydväst och Hisingen ser att de kan genomföra aktiviteten inom planperioden i och med att de kan omhänderta behoven hos klienterna inom deras stadsområden.

Socialförvaltningen Nordost hade tidigare ett relationsvårdsteam som det fanns planer på att utveckla för att kunna erbjuda fler insatser i stadsområdet. Dels för

att köerna anses vara för långa till kriscentrum, dels för att invånarna i stadsområdet inte åker in till centrum. Enheten och planerna på att utveckla den ligger numera på is sedan förvaltningens ekonomiska situation försämrades under år 2025, och det gör att Nordost kan bevilja stödsamtal hos sina socialsekreterare i lägre utsträckning. Förvaltningen är osäker på om aktiviteten kommer kunna genomföras inom planperioden, eftersom genomförandet beror på förvaltningens ekonomi.

Flera förvaltningar lyfter att det finns samtalsmottagningar hos flera av de kvinnojourer som de har ett idéburet offentligt partnerskap med, men att det är köer även till dessa mottagningar.

Bedömning av genomförandet

Vi bedömer att aktiviteten inte kommer att ha genomförts i sin helhet under planperioden.

Flera av stadens gemensamma samtalsmottagningar som erbjuder stödinsatser till våldsutsatta har inte problem med köer, exempelvis Mikamottagningen, Regionalt stödcentrum heder och Psykologmottagningen. Kriscentrum för män och Kriscentrum för kvinnor har dock långa köer, och avdelningens bedömning är att de inte kommer kunna avhjälpa köerna under planperioden. Det kommer därför inte att vara säkerställt att stadens (samtliga) samtalsmottagningar som erbjuder stödinsatser till våldsutsatta kan möta individens behov av stöd på kort och lång sikt.

Aktivitet 3.4 – Säkerställ att behovet av långsiktiga boendelösningar kan mötas

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom berörda nämnder och bolag
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, AB Framtiden, Exploateringsnämnden, Boplatz Göteborg AB
Genomförande	Under planperioden, påbörjas år 2024

Genomförande av aktiviteten

Exploateringsförvaltningen, AB Framtiden och Boplatz AB

Exploateringsförvaltningen har nyligen tagit fram en ny modell för mål som är kopplade till förvaltningens grunduppdrag. Ett av förvaltningens grunduppdrag är att anskaffa bostäder inom ramen för stadens bostadssociala arbete och bostäder med enskilda hyresavtal till hushåll med särskilda behov. Planeringen kring de bostadssociala behoven, där till exempel behov av ny bostad på grund av våldsutsatthet ingår, integreras sedan modellens införande i förvaltningens ordinarie planeringsprocess. De övergripande mål som tagits fram kopplade till att anskaffa bostäder riktar in sig på att antalet bostäder ska matcha invånarnas behov.

AB Framtiden rapporterar att de bostadsförvaltande bolagen lämnar lägenheter för kommunala kontrakt som exploateringsförvaltningen, efter remiss från socialförvaltningarna, kan hyra ut till bland andra våldsutsatta familjer. Detta arbetssätt utgår från *Avsiktsförklaring för bostäder till särskilda grupper 2025*. De förvaltande bostadsbolagen i koncernen har även möjlighet göra avsteg från koncernens policy och regler för uthyrning av bostäder och ge en förtur till bostadsbyte för hyresgäster som är utsatta för våld i nära relation.

Boplatz AB uppger att de efter dialog med socialtjänsten och exploateringsförvaltningen har konstaterat att frågan ska hanteras av exploateringsförvaltningen och inte av dem, och utför därför inget arbete inom aktiviteten.

Socialtjänsten

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd har inte har några egna lägenheter eller andra boendelösningar att förmedla till enskilda enbart på grund av våldsutsatthet. Individen behöver ha ytterligare behov utöver att lämna en våldsam relation för att beviljas plats exempelvis på ett vård- och omsorgsboende.

De regionala socialförvaltningarna beskriver likartade arbetssätt kopplat till aktiviteten. De beskriver att de erbjuder boenderådgivning till invånarna i sina stadsområden, inklusive våldsutsatta. Våldsutsatta personer som kan bo kvar i Göteborg kan bli aktuella för kommunala kontrakt, och i dessa ärenden samarbetar socialförvaltningarna med exploateringsförvaltningen. Bostad först är en typ av kommunalt kontrakt som Hisingen lyfter att de använder i de fall den våldsutsatta är hemlös och har ett skadligt bruk eller beroende och/eller lider av psykisk ohälsa. Hisingen, Nordost och Sydväst beskriver även att det finns upparbetade kontakter med bostadsbolagen inom AB Framtiden och andra hyresvärdar som kan användas om ett boende i Göteborg är aktuellt.

Om individen behöver byta bostadsort uppger förvaltningarna att de stöttar hen att söka stöd i en annan kommun i enlighet med socialtjänstlagen (29 kapitlet § 7). Hisingen och Sydväst lyfter att de också samverkar med andra kommuner inom det nationella nätverket Kompotten, där kommuner över landet hjälper varandra att lösa boende när en våldsutsatt person behöver bostad i en annan kommun. Nordost och Sydväst lyfter även att det finns möjligheter att nyttja skyddade boenden i andra kommuner som erbjuder långsiktiga boendelösningar.

Hisingen och Sydväst beskriver även att de har en kontinuerlig dialog med Spink angående behoven av långsiktiga boenden.

Socialförvaltningen Centrum lyfter att deras stadenövergripande verksamheter har noterat att socialförvaltningarnas arbetssätt kring stöd till långsiktigt boende skiljer sig åt. Som exempel lyfter de att remiss till kommunala kontrakt används på olika sätt eller i liten utsträckning. Förvaltningen understryker därför i sitt svar att det finns behov av fortsatt dialog och samarbete mellan socialförvaltningarna för att stärka likvärdigheten. Enligt Centrums bedömning är det främst personer ur socioekonomiskt svaga grupper som riskerar att

drabbas negativt av brister i hanteringen av befintliga rutiner och underutnyttjande av kommunala kontrakt.

Bedömning av genomförandet

Vi ser att de regionala socialförvaltningarna, exploateringsförvaltningen och AB Framtiden har ett pågående arbete med aktiviteten och att de har strukturer för att kunna möta behoven av långsiktiga boendelösningar utifrån de uppdrag de har.

Boplatz AB, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen menar att det inte ligger inom deras ansvarsområden att genomföra aktiviteten.

Aktivitet 3.5 – Säkerställ rutiner för barn i behov av ny förskole- eller skolplacering

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom förskola och skola
Ansvarig	Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Utbildningsnämnden
Genomförande	Under planperioden

Genomförande av aktiviteten

Samtliga förvaltningar som är ansvariga för aktiviteten uppger att de har rutiner för barn i behov av ny förskole- eller skolplacering.

Förskoleförvaltningen uppger att barn som har särskilda skäl ska få en ny placering skyndsamt. Våld eller hot om våld i familjen klassas som ett särskilt skäl. Utbildningsförvaltningen beskriver att deras rutiner är väl upparbetade, och att skolbyten hanteras utifrån elevens behov och organisationens förutsättningar.

Bedömning av genomförandet

Vi bedömer att förvaltningarna har genomfört aktiviteten genom att de har säkerställt att rutiner finns på plats. Vi har dock inte undersökt om rutinerna används eller fungerar som det är tänkt.

3.4 Uppföljning av aktiviteterna inom målområde fyra

Målområde fyra innefattar fem aktiviteter som ska leda mot delmålet: ”Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av god kvalitet”.

Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Utbildningsnämnden, Exploateringsnämnden, Förvaltnings AB Framtiden, Nämnden för arbetsmarknad och utbildning, Idrotts- och föreningsnämnden och Kulturnämnden är ansvariga för aktiviteterna inom området.

Enligt planen ska en förbättrad kvalitet i arbete mot våld i nära relationer uppnås genom till exempel kompetensutveckling, samverkan och kunskapsbaserade arbetssätt. Planen beskriver att våldsutsatta och våldsutövande kan finnas inom alla välfärdens verksamheter, och därför motiverar det att flera nämnder och en styrelse har ansvar för aktiviteterna.

Nedan redovisar vi resultatet från uppföljningen av aktiviteterna inom målområdet.

Aktivitet 4.1 – Genomföra kontinuerlig kompetensutveckling om våld i nära relationer

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom ansvariga nämnder och styrelser
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Utbildningsnämnden, Exploateringsnämnden, Förvaltnings AB Framtiden, Nämnden för arbetsmarknad och utbildning, Idrotts- och föreningsnämnden, Kulturnämnden
Samordningsansvar	Socialnämnden Centrum
Genomförande	Löpande under planperioden

Samordning av aktiviteten

Socialförvaltningen Centrum har samordningsansvar för aktiviteten och den sker genom Enheten kompetensutveckling sociala frågor.

Under planperioden har enheten utvecklat sin verksamhet för att främja kompetensutvecklingen inom förvaltningarna. Exempelvis har de förändrat antagningsprocessen till sin utbildning för internutbildare. Numera måste medarbetaren som ska delta ha en viss arbetserfarenhet och chef måste skriva under en överenskommelse om att medarbetaren ska få arbeta med att utbilda efter avslutad utbildning, något som inte varit självklart tidigare. Med fler internutbildare som faktiskt utbildar hoppas man kunna korta köerna till enhetens basutbildningar.

De har även startat "Forum vuxen", i vilket handläggare inom myndighet i socialförvaltningarnas vuxenområde och medarbetare inom stadenövergripande utförarverksamheter kan delta och få spetskompetens om handläggning av våldsärenden.

Genomförande av aktiviteten

Utbildningsförvaltningarna

Förskoleförvaltningen erbjuder kontinuerligt förskolorna utbildning om våld i nära relationer tillsammans med socialförvaltningen Centrum. Den innefattar även information om förskolans värdegrundsuppdrag. Utbildningen har tagits fram i samverkan med förskollärare och är på så vis förankrad i verksamheternas behov. Förvaltningen har även utbildningar om orosanmälan och anmälningsskyldighet som riktar sig direkt till pedagoger. I den utbildningen lyfter man även försummelse som en typ av våld, något som förvaltningen ser ett behov av att utveckla mer djuplodande utbildningskoncept om framöver.

Grundskoleförvaltningen ser över en flerårig kompetensutvecklingsplan om värdegrundsarbetet. Våld och våldsutsatthet kommer finnas med inom ramen för den planen. I dagsläget menar förvaltningen att kompetensutvecklingen inte är likvärdig i skolorna, och förvaltningen planerar att följa upp den nya kompetensutvecklingsplanen noggrant och kommunicera identifierade kompetensutvecklingsbehov tydligare.

Elevhälsan inom grundskoleförvaltningen genomför kontinuerligt olika kompetenshöjande insatser för personalen angående barn som utsatts för våld. Insatser har gjorts tillsammans med bland andra Enheten kompetensutveckling sociala frågor och Barnahus i socialförvaltningen Centrum. Elevhälsan vill även introducera "Elevhälsoboxen" som är ett stödmaterial framtaget av Maskrosbarn. Stödmaterialiet omfattar exempelvis hur skolpersonal kan uppmärksamma barn som har det svårt hemma och ger vägledning i hur barnet kan inkluderas i processen när orosanmälan görs.

Elevhälsan inom utbildningsförvaltningen lyfter frågor om våld i nära relationer kontinuerligt på sina professionsmöten, framför allt i samband med att elevhälsosamtalen ska genomföras.¹³ Då pratar de om dilemman som kan uppkomma i samtalen och övar på olika fall. Grundskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen har även under år 2025 haft en gemensam utbildningsdag för elevhälsans medicinska insats. Under dagen behandlades normmedvetet bemötande, och hur man upptäcker barn och unga som utsätts för eller bevittnat våld. Utbildningsförvaltningen har en förstelärare som arbetar med kompetensutveckling kring frågor om sexualitet, samtycke och relationer och implementering av nya läroplanen.¹⁴ Genom hennes arbete sker en kontinuerlig kompetensutveckling av lärarna. Förvaltningen har även tagit in en extern föreläsare i ämnet som har föreläst för både elever och elevhälsans personal.

¹³ Läs mer om elevhälsosamtalen under aktivitet 2.4.

¹⁴ Läs mer om detta under aktivitet 1.4.

Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning uppger att de inte har någon *kontinuerlig* kompetensutveckling om våld i nära relationer, men gör olika kompetensutvecklande insatser om ämnet. De uppger att de kommer att ha startat ett arbete med kontinuerlig kompetensutveckling innan planperiodens slut. Under år 2026 planerar förvaltningen att göra en behovsinventering för att identifiera vilka yrkeskategorier som behöver kompetensutveckling, och om den bör vara grundläggande eller fördjupande. De arbetar även med att implementera den nya stadenövergripande rutinen angående arbetsgivarens arbete mot våld i nära relationer och har genomfört kompetenshöjande insatser för chefer och information för medarbetare i samband med detta. Förvaltningen lyfter att det finns aktiviteter om kompetenshöjande insatser i många av stadens planer, och att det finns utmaningar i att få till en bra struktur för kompetensutveckling inom samtliga områden.

Socialtjänsten

Förvaltningen för funktionsstöd erbjuder kontinuerligt utbildningar om våld i nära relationer med ett funktionsnedsättningsperspektiv till sina medarbetare och chefer. Förvaltningen har två medarbetare som är utbildade av socialförvaltningen Centrum som håller i utbildningarna. Medarbetare och chefer uppmuntras även att delta i de utbildningar som hålls av enheten.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har inom avdelning myndighet ett mål om att alla socialsekreterare ska ha genomgått en två dagar lång grundutbildning om våld i nära relationer. Utbildningen är obligatorisk och ska ha genomförts inom det första året. I utbildningen inkluderas även kunskap om barns våldsutsatthet. Avdelningen har använt sig av socialförvaltningen Centrum och har även genomfört utbildningar i egen regi. De uppger att man planerar för att börja genomföra de flesta utbildningar om våld i nära relationer i egen regi, eftersom det är hög efterfrågan på socialförvaltningen Centrums utbildningar och ofta kö. Utöver detta har man två nätverk inom avdelningen: ett som har i uppdrag att sprida forskning och nya kunskapsrön om våld i nära relationer till sina kollegor och ett för utbildare. Avdelningen samverkar även med akademien för kompetensutveckling.

Förvaltningen konstaterar att undersköterskor som arbetar i särskilt boende eller i hemtjänsten inte kompetensutvecklas i lika hög utsträckning som socialsekreterarna inom myndighet. I undersköterskornas introduktion ligger fokus på värdegrundsarbetet och att chef ska informeras om något avviker, till exempel om de misstänker att någon är utsatt för våld. Inom förvaltningens avdelning för hälsofrämjande och förebyggande går man årligen igenom ett utbildningsmaterial på arbetsplatsträffar som är kopplat till förvaltningens handbok om våld i nära relationer. Det finns även medarbetare som är ansvariga för att informera om avdelningens rutin.

Inom hälso- och sjukvården introduceras medarbetare till rutinen om våld, men mer djupgående information om till exempel vad man gör om någon berättar att hen är utsatt eller utövar våld, och hur sekretess och informationsöverföring ska hanteras hinns inte med under introduktionen. Förvaltningen ser att kunskapsnivån är låg inom avdelningen och uppger att de finns behov av att

utveckla arbetet med kompetensutveckling om våld i nära relationer inom verksamheten. Förvaltningens bedömning är att det inte kommer att ha skapats strukturer för en kontinuerlig kompetensutveckling inom hälso- och sjukvården inom planperioden.

Socialförvaltningen Sydväst kartlägger kontinuerligt vilka behov av kompetensutveckling rörande våld i nära relationer som finns inom förvaltningens olika avdelningar och gör kompetensutvecklingsplaner utifrån det. Förvaltningen tar in olika aktörer för att genomföra utbildningar, eller genomför dem i egen regi, beroende på vilka behov som finns.

I Hisingen ska alla nyanställda ska gå basutbildningen om våld i nära relation hos socialförvaltningen Centrum. Kötiderna till basutbildningarna upplevs dock som långa, och Hisingen kommer därför att undersöka möjligheten att göra i högre utsträckning utbilda i egen regi. På enheten våld i nära relationer krävs att medarbetare har genomgått fördjupningsutbildningar förutom basutbildningen och varje medarbetare har en egen kompetensutvecklingsplan. Alla handläggare på barn och unga går Yrkesresan, och i den utbildningen ingår kunskap om våld i nära relationer.

Nordost har sedan flera år en grundutbildning på fyra halvdagar om våld i nära relationer som förvaltningen genomför i egen regi. Alla medarbetare som möter invånare ska gå den interna grundutbildningen eller socialförvaltningen Centrums basutbildning. Utöver detta erbjuder man även utbildningar i olika metoder, till exempel Kibb och Signs of Safety. Även arbetsmiljöfrågor kopplade till arbetet mot våld i nära relationer, exempelvis om sekundärtraumatisering och empatitrötthet, ryms i kompetensutvecklingen. På grund av förvaltningens ekonomiska situation har de dock varit tvungna att dra ner på antalet utbildningar i specifika metoder och de har heller inte haft möjlighet att utöka eller utveckla nya utbildningar trots att de har identifierat behov av det.

Inom socialförvaltning Centrum genomförs inte kontinuerlig kompetensutveckling inom alla relevanta avdelningar. Inom exempelvis vuxenavdelningen finns dock en plan för kompetensutveckling. Där ska alla medarbetare ha gått basutbildning och de som handlägger ärenden om våld i nära relationer ska även ha gått fortbildning. Inom avdelning barn och unga ska medarbetarna gå förvaltningens basutbildning, men det finns ingen strukturerad kontinuerlig kompetensutveckling utöver det. Inom avdelningen för stadenövergripande uppdrag får medarbetarna kontinuerlig fortbildning inom sina expertområden. Förvaltningen bedömer att de inte kommer kunna genomföra aktiviteten i sin helhet inom planperioden, eftersom det finns avdelningar inom förvaltningen som förmodligen inte hinner skapa strukturer för kontinuerlig kompetensutveckling inom återstående tid.

Övriga förvaltningar och bolag

Kulturförvaltningen har tidigare haft en utbildare som har kunnat utbilda de av förvaltningens medarbetare som möter invånare. Tills en ny medarbetare som kan ta över arbetet finns på plats planerar förvaltningen att kontakta socialförvaltningen Centrum för att undersöka möjligheterna att få utbildning

från dem. Förvaltningen har utbildat chefer och HR i samband med att den nya rutinen om arbetsgivarens arbete mot våld i nära relationer har implementerats.

Idrotts- och föreningsförvaltningen har ingen kontinuerlig kompetensutveckling. Förvaltningen har anställt en medarbetare som har kunskap om våld i nära relationer och de planerar att hon ska utbilda chefer, och eventuellt även teamledare, under år 2026. Utbildningen kommer att vara obligatorisk. I nutid har förvaltningen uppmanat chefer och teamledare att gå de utbildningar som erbjuds inom ramen för implementeringen av rutinen om arbetsgivarens arbete mot våld i nära relationer. HR har gått utbildningarna för att kunna stötta chefer och teamledare.

Exploateringsförvaltningen har haft kontinuerlig kompetensutveckling om våld i nära relationer under planperioden i olika former. Dels har man arbetat med att implementera arbetsgivarens rutin för arbetet mot våld i nära relationer och på så vis kompetensutvecklat chefer, dels har medarbetare inom förvaltningens bostadsenhet deltagit i en rad kompetensutvecklande aktiviteter bland annat föreläsningar, workshops och skuggning av medarbetare inom socialförvaltningen Centrums enhet kompetensutveckling sociala frågor.

AB Framtiden arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling om våld i nära relationer på olika sätt. Koncernen har en gemensam utbildning för nyanställda, som bland annat innehåller delar om våld i nära relationer, bemötande och normmedvetenhet. Det finns även en obligatorisk grundutbildning för nyanställda inom konceptet Våga bry dig.¹⁵ Koncernen har också en gemensam plattform för lärande, ”Allt vi kan”, som riktar sig mot alla medarbetare. Störningsjouren har medarbetare med spetskompetens inom våld i nära relationer, och dessa bjuds kontinuerligt in till arbetsplatsträffar hos bolagen för att informera om frågan och Våga bry dig. Koncernen har även, i samverkan med socialförvaltningen Sydväst och Nordost, utbildat alla sina feriearbetare om våldsprevention och våld i nära relationer.

Bedömning av genomförandet

De flesta förvaltningar genomför någon form av kontinuerlig kompetensutveckling. Socialförvaltningen Centrum, vissa avdelningar inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning, kulturförvaltningen och idrotts- och föreningsförvaltningen uppger att de inte gör det. Det innebär dock inte att det inte förekommer någon kompetensutveckling alls om våld i nära relationer inom dessa förvaltningar eller avdelningar, men att den inte kan klassas som ”kontinuerlig” som det står formulerat i aktiviteten.

Socialförvaltningen Centrum och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen gör bedömningen att de inte kommer kunna genomföra aktiviteten inom planperioden. Vi delar den bedömningen. En rimlig målsättning är dock att inom planperioden ha skapat och påbörjat implementeringen av kompetensutvecklingsplaner inom de avdelningar som saknar eller behöver utveckla dem.

¹⁵ Läs mer om konceptet under aktivitet 1.2.

Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning, kulturförvaltningen och idrotts- och föreningsförvaltningen har inte genomfört någon löpande kompetensutveckling, men har planer på att börja göra det. Hur det har gått behöver följas upp vidare i slutuppföljningen av planen.

I samtalen med förvaltningarna återkommer att det är långa väntetider till socialförvaltningen Centrums basutbildningar och att detta kan skapa problem, eftersom kontinuiteten blir lidande och personalen inte får utbildningen i rätt tid. I planen finns det en bilaga med ”stödande dokument” (s. 40). I bilagan finns länkar till flera olika utbildningar om våld i nära relationer, bland andra Nationellt center för kvinnofrids digitala introduktionsutbildning och Socialstyrelsens kunskapsbank, vilken innehåller flera olika digitala utbildningar om våld. Dessa passar förmodligen inte till alla stadens medarbetare, eftersom ansvaret och arbetsuppgifterna kopplade till våld ser mycket olika ut. För vissa medarbetare kan dessa webbutbildningar dock fungera som en bra introduktion till området, och kan möjligtvis bidra till kontinuitet i kompetensutvecklingen och avlastning för socialförvaltningen Centrum.

Aktivitet 4.2 – Säkerställ att medarbetare har kunskap, metoder och arbetssätt för att erbjuda stöd till våldsutsatta som överensstämmer med deras behov

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom socialtjänst
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, Nämnden för funktionsstöd, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden
Genomförande	Under planperioden

Genomförande av aktiviteten

Förvaltningen för funktionsstöd uppger att man säkerställer detta framför allt genom att implementera de rutiner som finns både för myndighet och utförare. Fokus ligger på att upptäcka och på att kunna slussa den enskilde vidare till socialförvaltningarna vid behov. De uppger att aktiviteten kommer att vara genomförd inom planperioden.

Socialförvaltningen Hisingen, Nordost och Sydväst uppger att man arbetar med kontinuerlig kompetensutveckling för att säkerställa att personalen har relevanta kunskaper, metoder och arbetssätt att använda efter individens behov.¹⁶ Även stadenövergripande uppdrag inom socialförvaltningen Centrum uppger detta, men lyfter även att kompetensutvecklingsbehoven är stora på grund av hög personalomsättning. Förvaltningarna arbetar även med metodhandledning, ärendegenomgångar, kollegialt lärande och stöd. Sydväst lyfter att det kan vara svårt att säkerställa kompetens inom vissa metoder, eftersom utbildningarna är

¹⁶ Se aktivitet 4.1.

dyra. Förvaltningarna uppger att de kommer att ha genomfört aktiviteten under planperioden.

Socialförvaltningen Centrum menar att vuxenområdet har strukturer för att säkerställa att de som handlägger våldsärenden har relevanta kunskaper, metoder och arbetssätt att använda efter individens behov, men att detta saknas inom området barn och unga. Förklaringen till det är att personalomsättningen är hög och att även mindre erfarna socialsekreterare, som inte hunnit få tillräcklig kompetensutveckling, behöver handlägga våldsärenden. På grund av detta menar förvaltningen att de inte kommer att kunna genomföra aktiviteten i sin helhet inom planperioden. Aktiviteten kommer dock att vara genomförd i vuxenområdet och de stadenövergripande uppdragen, enligt förvaltningens uppfattning.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen uppger att de inom avdelningarna för myndighetsutövning och hälsofrämjande och förebyggande säkerställer att personalen har relevanta kunskaper, metoder och arbetssätt att använda efter individens behov genom den kontinuerliga kompetensutveckling man har inom området.¹⁷ Inom hälso- och sjukvården har man inte har arbetat med aktiviteten. Enligt uppgift räcker inte den introduktion som ges inom hälso- och sjukvården om rutiner för att säkerställa medarbetarnas generella kunskap om våld eller om specifika metoder. Förvaltningen uppger att det är oklart om aktiviteten alls kommer att kunna genomföras inom hälso- och sjukvården inom planperioden, eftersom kunskapsnivån i nuläget är låg och inga extra resurser ännu har satsats på aktiviteten inom avdelningen.

Bedömning av genomförandet

De flesta förvaltningar uppger att de kommer att kunna genomföra aktiviteten inom planperioden. Centrum och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen uppger att de har varsin avdelning inom vilka de bedömer att aktiviteten inte kommer kunna genomföras inom planperioden. Vi vill dock lyfta att aktiviteten behöver påbörjas inom de aktuella avdelningarna även om de inte kan genomföras i sin helhet under återstående tid. De målgrupper som dessa verksamheter möter är särskilt sårbara för våld och det framgår tydligt av planen att staden ska värna dem.

¹⁷ Se aktivitet 4.1.

Aktivitet 4.3 – Våldsutsatta barn och deras föräldrar får snabbt tillgång till stöd vid en polisanmälan

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom socialtjänst
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst
Genomförande	Under planperioden

Genomförande av aktiviteten

Samtliga ansvariga förvaltningar lyfter att det inte är tydligt vad som avses med aktiviteten. Socialtjänsten ger inte per automatik stöd vid en polisanmälan, däremot är stöd aktuellt efter att polisen gått vidare med anmälan och genomfört ett förhör. Om det är socialtjänsten som gör en polisanmälan är barnet redan aktualiserat och inne i socialtjänstens processer. I planen lyfts implementeringen av Islandsmodellen som ett exempel på vad aktiviteten skulle kunna innebära (s. 26). Modellen handlar dock inte om samarbete vid polisanmälan, utan om samarbete vid larm om akuta våldshändelser (Eriksson, Brännvall & Ekström, 2020). Sammantaget är det svårt för förvaltningarna att tolka vad aktiviteten syftar till och vad som ska göras. Vi har under intervjuerna utgått från att det är stöd i samband med förhör som aktiviteten syftar på.

Vid socialförvaltningen Centrum finns Barnahus, som är en stadenövergripande verksamhet inom vilken socionomer, polis, åklagare och hälso- och sjukvården samverkar när det finns misstanke om att barn utsatts för våld. När en anmälan om våld inkommer till polisen kallar socionomerna på Barnahus de samverkande myndigheterna och det aktuella stadsområdets individ- och familjeomsorg till samråd. I samrådet planeras hur ett förhör ska kunna genomföras på bästa sätt och vilket stöd som barnet och dess familj kan behöva i samband med och efter förhöret. I Barnahus kan stödet enligt uppgift ges snabbt och samordnat.

Socialförvaltningen Nordost håller på att starta upp ett arbetssätt för att ge barn och deras familjer stöd efter att ett barnförhör har ägt rum. Efter förhöret ska en familjebehandlare följa med familjen hem. Dagen därpå följer behandlaren upp och erbjuder insats.

Hisingen beskriver att de har rutiner för att erbjuda stöd vid och efter förhör, men att det inte alltid sker samma dag som förhöret. Att bli snabbare på att erbjuda stöd ser de som ett utvecklingsområde.

Socialförvaltningen Centrum och Sydväst uppger att det inte finns något strukturerat arbete kring hur stödet till barn och familjer efter ett förhör ska organiseras, och ser att det finns utrymme för förbättring. Exempelvis att stödet kan erbjudas snabbare.

Eftersom förvaltningarna har svårt att tolka vad aktiviteten innefattar, har de även svårt att bedöma om de kommer att ha genomfört den inom planperioden eller inte.

Bedömning

Vi delar förvaltningarnas uppfattning om att aktivitetens utformning är otydlig. Men om vi utgår från att det är stöd efter polisförhör som aktiviteten syftar på, snarare än efter polisanmälan, kan vi konstatera att Barnahus finns på plats och att Nordost har påbörjat ett arbete för att snabbt ge barn och familjer stöd efter förhöret. Övriga socialförvaltningar ser det som ett utvecklingsområde att ge stödet snabbare, och Centrum och Sydväst ser att de kan behöva stärka strukturerna kring arbetet. Vi ser att det bör finnas möjligheter för förvaltningarna att antingen fortsätta eller påbörja ett utvecklingsarbete kring aktiviteten, men bedömer att det är osannolikt att den kommer vara slutligt genomförd av samtliga ansvariga förvaltningar inom planperioden.

Aktivitet 4.4 – Säkerställ att det finns aktuella skriftliga överenskommelser med externa aktörer om samverkan i enskilda ärenden rörande våld i nära relationer

Målgrupp	Chefer inom socialtjänst
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, nämnden för funktionsstöd, äldre samt vård- och omsorgsnämnden
Genomförande	Under planperioden

Genomförande av aktiviteten

Indikator 4.1 mäter vilka aktörer socialförvaltningarna har avtal med. Värdet för den indikatorn hämtas från Socialstyrelsens öppna jämförelser. I öppna jämförelser efterfrågas avtal med primärvården, akutmottagningar, psykiatri, polisen, ungdomsmottagningar och kvinnojourer. Samtliga socialförvaltningar uppger i öppna jämförelser att de har avtal med polisen, ungdomsmottagningar och kvinnojourer, men ingen uppger att de har avtal med primärvården, akutmottagningar eller psykiatri.

I intervjuerna beskriver socialförvaltningarna att de arbetar med samordnad individuell plan (SIP)¹⁸ i enskilda ärenden och lyfter att man även har ett gemensamt idéburet offentligt partnerskap (IOP) med elva idéburna organisationer som arbetar mot våld i nära relationer. Förvaltningarna lyfter även Islandsmodellen, som innefattar avtal mellan polis, socialtjänst och den regionala hälso- och sjukvården. Även verksamheten Barnahus bedrivs i samverkan mellan socialförvaltningarna, polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och den regionala hälso- och sjukvården. I intervjuerna framkommer alltså att förvaltningarna har olika typer av avtal med de aktörer som efterfrågas i öppna jämförelser, även med hälso- och sjukvården i form av SIP.

¹⁸ Om en person behöver stöd från både hälso- och sjukvården och socialtjänsten kan kommunen och regionen gemensamt ta fram en individuell plan, ofta kallad samordnad individuell plan (SIP). En sådan plan ska upprättas när någon av parterna bedömer att det krävs för att säkerställa att personens behov tillgodoses, förutsatt att personen samtycker.

Socialförvaltningarna menar att det är svårt att tolka vad som menas med aktiviteten och vilka specifika avtal som saknas eller behöver förändras. Deras upplevelse är att de har de avtal som behövs och att de fungerar väl. Socialförvaltningen Sydväst lyfter att det vore önskvärt om socialförvaltningarna tog ett gemensamt grepp om frågan om överenskommelser med externa aktörer och vid behov sluter gemensamma överenskommelser, som man exempelvis gjorde med det idéburna offentliga partnerskapet.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen lyfter att man har hälso- och sjukvårdsavtalet med Västra Götalandsregionen, i vilket sjukvårdsansvaret mellan regionen och kommunerna i Västra Götaland regleras. I övrigt ställer de sig frågande till vad som menas med aktiviteten och hur överenskommelser i enskilda ärenden skulle kunna utformas inom de uppdrag och ansvarsområden förvaltningen har. De uppger att de ska lyfta frågan inom förvaltningen, i syfte att undersöka behovet och förutsättningarna för fler överenskommelser med externa aktörer.

Förvaltningen för funktionsstöd konstaterar att ansvaret för våldsärenden ligger hos socialförvaltningarna, och ser således inte att de kan genomföra aktiviteten.

Bedömning av genomförandet

Vi delar förvaltningarnas uppfattning att det är svårt att förstå vad som konkret ska göras och vilket utvecklingsbehov som har föranlett att aktiviteten finns i planen. Utifrån den information vi får från förvaltningarna uppfattar vi det som att socialförvaltningarna har aktuella överenskommelser med externa aktörer om samverkan i enskilda ärenden.

Varken förvaltningen för funktionsstöd eller äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har ansvar för att handlägga våldsärenden, och vi ser därför inte att de kan genomföra aktiviteten så som den är formulerad.

Aktivitet 4.5 – Säkerställ att kontinuerlig systematisk uppföljning av insatser riktade mot våld i nära relationer genomförs

Målgrupp	Chefer och medarbetare inom ansvariga nämnder
Ansvarig	Socialnämnden Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, nämnden för funktionsstöd, äldre samt vård- och omsorgsnämnden
Genomförande	Under planperioden, påbörjas under 2024

Genomförande av aktiviteten

Förvaltningarna genomför olika typer av systematisk uppföljning kopplad till området våld i nära relationer, men det är inte bara insatser som följs upp. Det är de regionala socialförvaltningarna som ansvarar för insatser till våldsutövare eller våldsutsatta, och därför kan äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd inte följa upp insatser riktade mot våld i nära relationer.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen följer dock antalet utbildningsinsatser som genomförs och de kan även följa antalet screeningar och resultatet av dem. De har dock inte utvecklat användningen av den uppföljningen ännu, och menar att de kommer att ha påbörjat ett arbete med aktiviteten inom planperioden men inte ha slutfört den. Även förvaltningen för funktionsstöd följer upp hur många screeningar som görs och redovisar resultatet i en nyckeltalsrapport. Rapporten uppdateras en gång i månaden och det går att se både resultat per enhet och för förvaltningen som helhet. I egenkontroller brukar de även inkludera en kontrollfråga om huruvida screening om våld har genomförts i ärendet. Förvaltningen för funktionsstöd menar att man kommer att kunna genomföra aktiviteten inom planperioden.

Socialförvaltningarna tar sedan år 2023 gemensamt fram *Socialtjänstrapporten* vart tredje år. Rapporten baseras främst på statistik från verksamhetssystemet Treserva. I socialtjänstrapporten finns ett kapitel om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck där bland annat statistik om olika insatser ingår. Nästa rapport kommer att publiceras år 2026.

Utöver socialtjänstrapporten uppger socialförvaltningarna att de inte har någon tydlig systematik för att följa insatser riktade mot våld i nära relationer och att det är ett utvecklingsområde. Inom myndighetsutövningen används vanligtvis data från verksamhetssystemet Treserva. Socialförvaltningen Hisingen och kriscentrum för kvinnor och män använder SU-reg för att följa upp insatser.¹⁹ Inom de övriga stadenövergripande verksamheterna används systemet Plattform+ för uppföljning.²⁰

Socialförvaltningen Sydväst och Nordost svarar att man inte kommer kunna genomföra aktiviteten, eftersom det krävs ett större utvecklingsarbete för att systematiskt kunna följa upp insatser med den ambition som beskrivs i planen. Hisingen svarar att aktiviteten är påbörjad, men lyfter också att det är ett utvecklingsområde. Centrum svarar att de inom de genomför systematisk uppföljning av insatser inom de stadenövergripande verksamheterna, men att det saknas inom övriga verksamheter i förvaltningen och att aktiviteten därför inte kommer vara genomförd i sin helhet under planperioden.

Bedömning av genomförandet

Vi kan konstatera att förvaltningarna har ett pågående arbete med att följa upp bland annat insatser och att utveckla uppföljningarna och kvaliteten på den data som samlas in. I brödtexten till aktiviteten uttrycks att uppföljningen ska vara inkluderande och att den ska kunna visa att insatserna bidrar till önskade effekter och om insatserna motsvarar individens och gruppernas behov (s. 26). Vi bedömer, liksom förvaltningarna, att det finns utvecklingsarbete kvar att göra innan uppföljningarna kan uppfylla ambitionerna med aktiviteten. Vi tror inte att det kommer hinna bli klart innan planperiodens slut.

Även om inte aktiviteten kommer att kunna genomföras i sin helhet under planperioden, ser vi att ambitionen för denna aktivitet kommer att omhändertas

¹⁹ SU-reg är ett verktyg för uppföljning skapat av Socialstyrelsen.

²⁰ Plattform+ är ett system framtaget inom socialtjänsten i Göteborgs Stad och administreras av socialförvaltningen Centrum.

i omställningen till den nya socialtjänstlagen. Den nya socialtjänstlagen föreskriver att socialnämnden systematiskt och fortlöpande ska följa upp, utveckla och stärka kvaliteten i verksamheten och att kommunen ska planera sina insatser för enskilda (5 kapitlet 2 § och 7 kapitlet 1 §). Arbetet med denna aktivitet kommer alltså att fortgå oavsett planen.

4 Indikatorernas utfall

I detta avsnitt redovisar vi utfallet av planens indikatorer. Indikatorerna syftar till att mäta om planens aktiviteter har bidragit till att nå planens mål (s. 8).

Av planens 15 indikatorer är det sju som saknar ett basvärde och som inte har någon önskvärd riktning definierad.²¹ Vi kan därför inte uttala oss om utfallet av dessa i halvtidsuppföljningen. Vi ser dock att värdena för dessa indikatorer bör bibehållas eller öka till år 2027.

Av de åtta indikatorer som har ett basvärde och en riktning utstakad är det två som har bibehållit basvärdet och två som har ökat delvis. Tre av indikatorerna mäts inte på samma sätt vid halvtidsuppföljningen som de mättes när planen antogs. Basvärdet och nuvärdet är därför inte jämförbara, och vi redovisar därför inget utfall för dem. En indikator finns inget nuvärde för, eftersom Socialstyrelsen har avslutat sin mätning av nyckeltalet. Nyckeltalet anses ha låg validitet, vilket innebär att det inte mäter det som det är avsett att mäta (Socialstyrelsen, 2023, s. 46).

Tabellerna nedan ger en översikt av utfallen av planens indikatorer. Gul cirkel med streck (☹️) visar att vi inte har kunnat mäta ett utfall, eftersom det inte finns något basvärde att jämföra nuvärdet med eller för att indikatorn mäts på ett annat sätt vid halvtidsuppföljningen än vad de gjorde när planen togs fram. Röd cirkel med kryss (❌) visar att utfallet inte går i linje med den fastställda riktningen för indikatorn, och grön cirkel med bock (✅) i visar att utfallet är i linje med den fastställda riktningen.

Tabell 1: Indikatorer och utfall för delmål ett: Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas

Nr.	Indikator	Basvärde/år/källa	Nuvärde/år/källa	Fastställd riktning	Utfall år 2025
1.1	Andel individer som anger att nuvarande eller tidigare partner utsatt denne våld under det senaste kalenderåret Målindikator	1,6 % år 2024 SOM-enkäten	-	Ska minska	☹️
1.2	Andel socialförvaltningar som erbjuder stödsamtal med	För kvinnor: 75% (3 av 4)	För kvinnor: 100% (4 av 4)	För kvinnor: Ska öka	För kvinnor: ✅

²¹ I beskrivningen av indikatorerna används "socialförvaltningarna" och "socialtjänsten" för att beskriva vilka förvaltningar som ska ha uppnått resultat. Det är viktigt att notera att socialförvaltningarna inte per automatik betecknar de fyra regionala socialförvaltningarna i Göteborgs Stad, utan i vissa fall betecknar de sex förvaltningar som tillsammans utgör stadens socialtjänst. Det vill säga de fyra regionala socialförvaltningarna, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen. Den indikator som anger "socialtjänsten" som aktör mäter en process som de fyra regionala socialförvaltningarna har ansvar. Hur många förvaltningar som indikatorn är aktuell för är angivet i parentes i tabellerna.

	biståndsbeslut till våldsutövare	För män: 75 % (3 av 4)	För män: 75 % (3 av 4)	För män: Ska öka	För män:
	Processindikator	år 2022 Öppna jämförelser	år 2024 Öppna jämförelser VIND 22 och 24		
1.3	Andel skolor och förskolor som bedriver ett systematiskt våldsförebyggande arbete för elever	Saknas	Förskola: 100 % Grundskola: - Gymnasium: 100 % år 2025, Stratsys	Ej fastställt	
	Processindikator				

I planen står det att indikator 1.1 har ett värde på 1,6 %. Vi saknar dokumentation om hur denna uträkning är gjord och har inte kunnat återskapa den. Slutuppföljningen av planen kommer således behöva göra en ny uträkning av indikatorn och redovisa en tidsserie som visar i vilken riktning värdet har gått sedan planen antogs år 2024.

Resultaten för indikator 1.3 bygger på uppskattningar från de ansvariga förvaltningarna. Förskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen bedömer att samtliga skolenheter bedriver ett systematiskt våldsförebyggande arbete i enlighet med skollagen, diskrimineringslagen och läroplanerna. Grundskoleförvaltningen gör ingen sådan bedömning eftersom de uppger att de saknar underlag för att kunna göra en uppskattning, men konstaterar att det finns lagkrav, lokala riktlinjer och stöd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

**Tabell 2: Indikatorer och utfall för delmål två:
Göteborgs Stad tillgodoser behov av stöd och skydd hos barn och unga som har utsatts för eller bevittnat våld, utifrån barnets eller den ungas behov**

Nr.	Indikator	Basvärde/år/källa	Nuvärde/år/källa	Fastställd riktning	Utfall år 2025
2.1	Andel socialförvaltningar som systematiskt utreder behovet av stöd och skydd hos våldutsatta barn och unga och barn och unga som har bevittnat våld	Saknas	100 % (4 av 4) år 2025 Stratsys	Ej fastställt	
	Processindikator				

2.2	Andel socialförvaltningar som har aktuella skriftliga rutiner vid indikation på att barn och unga utsatts för våld i nära relationer. Processindikator	Saknas	83 % (5 av 6) år 2025 Stratsys	Ej fastställt	⊖
2.3	Andel förskolor och skolor i kommunal regi som bedriver ett systematiskt arbete med att upptäcka barn och unga som utsatts för eller bevittnat våld i nära relationer. Processindikator	Saknas	Förskola: - Grundskola: - Gymnasium: 100 % år 2025 Stratsys	Ej fastställt	⊖
2.4	Andel socialförvaltningar som bedriver ett systematiskt arbete för att upptäcka barn och unga som utsatts för eller bevittnat våld i nära relation. Processindikator	Saknas	83 % (5 av 6) år 2025 Stratsys	Ej fastställt	⊖

Samtliga indikatorer för delmål två saknar ett basvärde och en riktning. Vi ser att värdena för dessa indikatorer bör öka eller bibehållas.

Resultaten för indikator 2.3 saknar nuvärden för förskolan och grundskolan. Det beror på att förskoleförvaltningen och grundskoleförvaltningen uppger att det saknas underlag för att göra en uppskattning. De hänvisar till lagkravet om anmälningsskyldighet vid misstanke om att barn far illa, men kan inte bedöma hur systematiskt arbetet bedrivs på enskilda skolor. Utbildningsförvaltningen hänvisar också till lagkravet och uppskattar därför att alla skolenheter har ett systematiskt arbete för att upptäcka våldsutsatthet.

**Tabell 3: Indikatorer och utfall för delmål tre:
Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av stöd och skydd utifrån den enskildes behov**

Nr.	Indikator/typ av indikator	Basvärde/år/källa	Nuvärde/år/källa	Fastställd riktning	Utfall år 2025
3.1	Andel socialförvaltningar som arbetar systematiskt för att upptäcka a) våldsutsatthet, b) våldsutövande Processindikator	Saknas	a) 100 % (6 av 6) b) 50 % (3 av 6) år 2025 Stratsys	Ej fastställt	a) b)
3.2	Andel socialförvaltningar som har aktuella skriftliga rutiner vid indikation på att en vuxen utsatts för våld i nära relationer Processindikator	75 % (3 av 4) år 2022 Öppna jämförelser	83 % (5 av 6) år 2025 Öppna jämförelser VIND69	Ska öka	
3.3	Socialtjänsten utreder systematiskt behovet av stöd och hjälp hos våldsutsatta vuxna Processindikator	Saknas	100 % (4 av 4) år 2025 Stratsys	Ej fastställt	

När basvärdet för indikator 3.2 inhämtades år 2022 ingick endast socialförvaltningen Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst i mätningen. Siffrorna från år 2022 och år 2025 är därför inte helt jämförbara med varandra. Vi kan därför se ett utfall först vid slutuppföljningen av planen år 2027. Att inkludera äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd i resultatet är motiverat, eftersom de ska uppmärksamma behov av stöd och hjälp i frågor som rör våld i nära relationer, enligt Göteborgs Stads anvisning för ansvarsfördelning av ärenden (s. 5). Förvaltningen för funktionsstöd har inte lämnat något svar till Öppna jämförelser år 2025, därför är resultatet av mätningen inte 100 %. Vi kan dock konstatera att förvaltningen i uppföljningen av aktivitet 3.1 uppger att de har rutiner för att ställa frågor till vuxna om våldsutsatthet.

**Tabell 4: Indikatorer och utfall för delmål fyra:
Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av god kvalitet**

Nr.	Indikator/typ av indikator	Basvärde/år/ källa	Nuvärde/år/ källa	Fastställd riktning	Utfall år 2025
4.1	Andel socialförvaltningar som har aktuella skriftliga överenskommelser om samverkan i enskilda ärenden med externa aktörer. ²² Processindikator	Primärvård 0 % Vuxenpsykiatri 25 % (1 av 4) Akutmottagningar 50 % (2 av 4) Ungdomsmottagning 75 % (3 av 4) Polis 75 % (3 av 4) Kvinnojour 75 % (3 av 4) år 2022 Öppna jämförelser	Primärvård 0 % Vuxenpsykiatri 0 % Akutmottagningar 0 % Ungdomsmottagning 100 % (4 av 4) Polis 100 % (4 av 4) Kvinnojour 100 % (4 av 4) år 2024 Öppna jämförelser VIND 57–62	Ska öka	Primärvård Vuxenpsykiatri Akutmottagningar Ungdomsmottagning Polis Kvinnojour
4.2	Andel socialförvaltningar som har genomfört fortbildning om våld i nära relationer under det senaste kalenderåret riktad till handläggare som utreder barn och unga som utsatts för eller bevittnat våld av närstående Processindikator	100 % (4 av 4) år 2022 Öppna jämförelser	100 % (4 av 4) år 2025 Öppna jämförelser VIND 72	Ska vara kvar på samma nivå	
4.3	Andel socialförvaltningar som har genomfört fortbildning om våld i nära relationer under det senaste året riktad till handläggare som utreder vuxna som utsatts för våld av närstående Processindikator	100 % (4 av 4) år 2022 Öppna jämförelser	100 % (4 av 4) år 2025 Öppna jämförelser VIND 74	Ska vara kvar på samma nivå	
4.4	Andel socialförvaltningar som har använt resultatet från systematisk uppföljning till	25 % (1 av 4) år 2022 Öppna jämförelser	-	Ska öka	Socialstyrelsen mäter inte nyckeltalet längre på grund av låg validitet.

²² För en kvalitativ uppföljning av indikator 4.1, se uppföljningen av aktivitet 4.4.

	verksamhetsutveckling				
	Processindikator				
4.5	Antal deltagare som närvarat vid ett utbildningstillfälle om våld i nära relationer under det senaste kalenderåret	2215 stycken år 2022 Kompetenscentrum våld i nära relationer	2639 stycken år 2025 Kompetenscentrum våld i nära relationer	Ska öka	➔
	Processindikator				

Det är viktigt att notera att indikator 4.5 inte visar all utbildningsverksamhet som pågår i staden kopplat till våld i nära relationer. Den visar antal deltagare som närvarat vid ett utbildningstillfälle om våld i nära relationer under det senaste kalenderåret hos Enheten kompetensutveckling sociala frågor. Kompetenscentrum våld i nära relationer (som är källan till indikatorn) är en del av enheten. Sedan basvärdet uppmättes år 2022 har det skett omorganiseringar som påverkat hur utbildningarna är strukturerade. Det innebär att basvärdet och nuvärdet inte är direkt jämförbara med varandra. Tidigare ingick exempelvis även kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck i utbildningarna, vilket det inte längre gör sedan Regionalt stödcentrum heder startades och övertog utbildningsansvaret om hedersrelaterat våld och förtryck. Innan omorganiseringen ingick även utbildningar om orosanmälningar i Kompetenscentrum våld i nära relationers utbildningar. Dessa finns numera hos enhetens andra del, Kompetenscentrum främjande och förebyggande, som även har utbildningar om exempelvis våldsprevention och sexualitet, samtycke och relationer. Antalet deltagare på utbildningarna i de ämnena är inte heller medräknade i nuvärdet. Indikatorn mäter inte heller de utbildningar som genomförs av förvaltningarnas egna utbildare.

Den fastställda riktningen för indikatorn är att den ska öka, men hur mycket värdet kan öka är dock oklart. Det finns inget målvärde, och möjligheterna att utbilda begränsas av vilka resurser som Enheten kompetensutveckling sociala frågor har.

Kompletterande uppföljning av indikatorerna

Ett antal indikatorer ska enligt planen även kompletteras med kvalitativ uppföljning. Enligt vad som anges i planen är den kvalitativa uppföljningen av indikatorerna viktig för att följa hur planen har bidragit till förbättrade insatser och stöd till särskilt utsatta grupper (s. 8). Vi har därför valt att fokusera på förvaltningarnas arbete med likvärdiga utredningar och insatser, samt hur de tillämpar ett normkritiskt perspektiv i verksamheten.

Både socialtjänsten och utbildningsförvaltningarna framhåller att det är svårt att mäta om tillämpningen av ett normkritiskt perspektiv är god nog i verksamheterna, men konstaterar att det är en bärande del i verksamheternas arbetssätt och värdegrund. Upplevelsen är att perspektivet tillämpas i mångt och mycket, men att det också finns utmaningar som kan göra att det inte tillämpas

fullt ut. Ett exempel på en sådan utmaning är hög arbetsbelastning inom vissa socialförvaltningar. Om arbetsbelastningen är hög finns risk att medarbetaren upplever att det inte finns tid att utforska olika perspektiv i relation till individen.

Socialförvaltningarna arbetar för att utredningarna ska bli likvärdiga främst genom att samma mallar och metoder används för alla ärenden. Men som förvaltningarna också konstaterar så räcker inte detta för att likvärdigheten ska vara säkerställd. Andra faktorer än strukturerna för utredning kan påverka. Handläggarens kompetens och möjligheter att anpassa metoderna till individens förutsättningar samt möjligheterna att utveckla gemensamma arbets- och synsätt mellan förvaltningarna och mellan enheter inom förvaltningarna är relevant för att säkerställa likvärdigheten. Att säkerställa en god likvärdighet handlar alltså bland annat om att handläggarna har goda förutsättningar att utveckla sina individuella och gemensamma arbetssätt.

5 Arbetet med jämlikhets- och jämställdhetsintegrering

Som vi har beskrivit i inledningen av den här rapporten anger planen att alla nämnder och styrelser i staden ska tillämpa ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv i arbetet. I planen definieras det som att förvaltningar och bolag systematiskt ska analysera och identifiera målgruppens behov ur ett normkritiskt perspektiv (s. 12). Som en del av analysen ska behoven hos särskilt sårbara grupper synliggöras, för att sedan kunna tillgodoses i arbetet med aktiviteterna. Analyserna är alltså inte kopplade till några specifika aktiviteter eller målgrupper, utöver våldsutsatta och våldsutövare, och ska genomsyra allt arbete med planen.

Enligt planen ska halvtidsuppföljningen undersöka ”hur nämnder och styrelser har integrerat jämlikhets- och jämställdhetsperspektivet i genomförandet av planen” (s. 8). Vi har ställt ett antal frågor under intervjuerna med förvaltningarna och bolagen för att följa upp hur de har arbetat med normkritiska, systematiska målgruppsanalyser och hur dessa har tillämpats i arbetet med aktiviteterna.²³

Av intervjuerna med förvaltningarna och bolagen framgår att beskrivningen av jämlikhets- och jämställdhetsintegreringen i planen är svårtolkad. Planen innehåller inte någon tydlig definition av vad en målgruppsanalys är eller vad den bör innehålla. I den beskrivning som finns i planen framgår det endast att kunskap om målgruppens behov kan inhämtas genom både kvantitativa och kvalitativa metoder och att ”varje verksamhet avgör utifrån sin situation vad som krävs” (s. 13). Några förvaltningar lyfter att det vore önskvärt att det fanns ett metodstöd kring om jämlikhets- och jämställdhetsintegrering kopplat till planen.²⁴

I intervjuerna framkommer det dock att det finns exempel på att man inom förvaltningarna använder sig av kvalitativa och kvantitativa metoder för att inhämta information om sina målgrupper. De målgrupper de inhämtar information om är inte nödvändigtvis avgränsade till kategorierna våldsutsatta eller våldsutövare, utan fokus ligger snarare på de som förvaltningen/bolaget möter eller kan tänkas möta i sin verksamhet. Ingen av de tillfrågade förvaltningarna eller bolagen uppger att de gör någon verksamhetsövergripande målgruppsanalys med specifikt fokus på våld i nära relationer.

Två exempel på informationsinhämtning med kvantitativ metod är SOM-undersökningen som socialförvaltningen Centrum samordnar och elevhälsoenkäten som grundskole- och utbildningsförvaltningen genomför. I SOM-undersökningen ställs frågor om utsatthet och utövande av våld i nära relationer till invånare i Göteborg. Resultatet går att bryta ner på exempelvis kön, ålder, bakgrund, inkomst och om de svarande uppger att de har funktionsnedsättning eller inte, samt om de svarande definierar sig som hbtqi

²³ För en mer detaljerad genomgång av hur vi har gjort uppföljningen se sidan 4 i denna rapport.

²⁴ I bilaga 3 till planen finns en länk till Länsstyrelsen Västra Götalands metodstöd om jämställdhetsintegrering, men denna fungerar inte.

eller inte. Resultatet säger dock inte i sig själv något om behoven i de olika grupperna. I elevhälsoenkäten ställs frågor våld till elever i årskurs fyra och åtta i grundskolan och i årskurs ett i gymnasiet. Grundskoleförvaltningen lyfter dock att de inte har möjlighet att aggregera uppgifterna och de får endast sparas om vårdnadshavaren har godkänt det. Det saknas därför en samlad analys av behoven för gruppen barn och unga i förvaltningens grundskolor som har utsatts för eller bevittnat våld. Utbildningsförvaltningen uppger att de använder resultaten från enkäten i det systematiska kvalitetsarbetet inom vilket behovsanalys ingår.

Flera förvaltningar lyfter att de identifierar och får information om målgruppen genom de olika screeningprocesser som de genomför. Det kan handla om screening av både klienter och medarbetare. Hur denna information bearbetas och används framgår inte tydligt av svaren. Förvaltningen för funktionsstöd uppger dock att de har använt information från screeningar för att utveckla sättet som just screeningarna görs på, i syfte att tillvägagångssättet ska passa fler.

De regionala socialförvaltningarna har ansvar för att utreda och erbjuda insatser till våldsutsatta och våldsutövare, och de har därför relativt god tillgång till data om klientgruppen. Socialförvaltningarna har möjlighet att använda denna data i egenkontroller och andra undersökningar som del i det systematiska kvalitetsarbetet. De exempel som vi har tagit del av fokuserar på olika grupper inom den större gruppen. Nordost har undersökt behoven hos våldsutsatta med skadligt bruk och beroende, och socialförvaltningen Centrum har undersökt barn i vuxenärenden.

Förvaltningarna och bolagen använder sig även av sekundärinformation eller andra aktörers analyser för att ta reda på målgruppens behov.

Exploateringsförvaltningen uppger exempelvis att man lutar sig mot socialförvaltningarnas bedömningar av behoven och gör inga egna målgruppsanalyser angående specifikt våldsutsatta eller våldsutövande.

Omvärldsbevakning och kunskapscirkulation inom och mellan förvaltningarna, andra myndigheter och civilsamhället lyfter flera förvaltningar som viktigt för att kunna förstå behov hos målgruppen.

AB Framtiden uppger att de inte gör några särskilda målgruppsanalyser, eftersom det är allmänt känt att våld i nära relationer oftast sker i hemmet. Koncernen satsar därför på utbildning av den personal som möter hyresgäster och inkluderar ett normkritiskt perspektiv i dessa. Att det normkritiska perspektivet ingår i olika utbildningar framhålls av de flesta förvaltningar när vi frågar om hur det normkritiska perspektivet tillämpas i arbetet med aktiviteterna. Planen framhåller att kunskap om normkritik och om våld i nära relationer är en förutsättning för att kunna synliggöra behoven hos våldsutsatta (s. 13). Som vi kan se i uppföljningen av aktiviteterna genomförs kompetens- och/eller kunskapshöjande insatser av stadens förvaltningar och bolag, om än i varierande utsträckning.²⁵ Socialförvaltningen Centrum uppger att de har lyft in intersektionellt perspektiv i sina utbildningar för att göra det lättare för

²⁵ Se uppföljning av aktivitet 1.3 och 4.1.

förvaltningarna och bolagen att arbeta med jämlikhets- och jämställdhetsintegrering.

Sammanfattningsvis ser vi att det görs ett arbete för att försöka identifiera och analysera behov hos målgruppen, även om arbetet inte alltid verkar vara systematiskt. Förvaltningarna och bolagen utbildar även sina medarbetare i normkritik och har ambitioner om att detta ska leda till en mer inkluderande verksamhet. Det är dock något oklart hur kunskapen om normkritik tillämpas konkret i bedömningarna av vilka behov som finns inom målgruppen eller på vilket sätt det är del av de analyser som görs.

6 Sammanfattande slutsatser av uppföljningen

6.1 Sex aktiviteter är genomförda

Uppföljningen av aktiviteterna visar sammantaget att av planens 22 aktiviteter bedömer vi att sex aktiviteter är genomförda. Resterande aktiviteter är påbörjade, och vi bedömer att ytterligare fem av dem kommer att kunna genomföras inom planperioden. Fem aktiviteter bedömer vi att förvaltningarna inte kommer kunna genomföra inom planperioden. Vi avstår från att göra någon prognos om genomförandet av sex av aktiviteterna. I bilaga 1 finns en tabell som visar en översikt av aktiviteterna och prognoser för genomförandet.

För att vi ska göra bedömningen att aktiviteten ska kunna genomföras inom planperioden krävs att samtliga förvaltningar och bolag som har ansvar för aktiviteten ska ha påbörjat ett arbete med den, eller att aktiviteten inte kräver något större utvecklingsarbete och därför kan genomföras under återstående tid även om inget arbete ännu påbörjats. De aktiviteter som vi inte har gjort någon prognos för menar vi antingen är ottydligt formulerade, och därför kan vi inte bedöma om förvaltningarna utför aktiviteten på det sätt som förväntas av dem, eller så finns det oklarheter i någon förvaltnings svar som gör att vi inte kan avgöra om aktiviteten kommer att genomföras eller inte. Om detta går att läsa under respektive aktivitet i avsnitt tre i denna rapport.

Det framstår som att majoriteten av det arbete som utförs är en del av förvaltningarnas och bolagens ordinarie utvecklingsarbeten och därmed inte är initierat på grund av planen – framför allt inom utbildningsförvaltningarna och socialtjänsten. Genomförandet av aktiviteterna verkar inte ha föregåtts av någon analys av hur de ska genomföras, utan förvaltningarna verkar rapportera in redan befintliga utvecklingsarbeten eller arbetssätt som passar till aktiviteten. Det har även förekommit att förvaltningar och bolag har rapporterat in arbete till uppföljningen som har bäring på arbetet mot våld i nära relationer, men som inte går att koppla till någon aktivitet som de har ansvar för.

Att det är så kan ses som en naturlig följd av att flera aktiviteter föreskriver sådant som ska göras oavsett planens existens. De regionala socialförvaltningarna har exempelvis ansvar för sammanlagt 20 aktiviteter, varav de flesta är reglerade i lagar och föreskrifter i någon utsträckning. Det gör att även om arbetet inte kommer att vara genomfört inom planperioden kommer inte förvaltningarna att sluta arbeta med aktiviteten vid planperiodens slut. Kompetensutveckling, förebyggande insatser, individanpassade insatser, rutiner och systematisk uppföljning är sådant som både socialtjänsten och utbildningsförvaltningarna ska erbjuda eller genomföra enligt lag (skollag 2010:800 och socialtjänstlag 2025:400). Vi har dock märkt att uppföljningen av planen har fungerat som en påminnelse för en del förvaltningar att vissa utvecklingsområden skulle behöva högre prioritet.

Det finns sex aktiviteter i planen som har tilldelats flera förvaltningar och bolag, men där några av dessa inte genomför aktiviteten.²⁶ De menar att de inte har rådighet över det som aktiviteten syftar till att utveckla eller att de saknar praktiska möjligheter att göra det. I planen står det att ansvaret för en aktivitet kan vara olika långtgående för olika nämnder och styrelser (s. 15). I de fall planen ger ansvar för områden som inte ingår i förvaltningarnas uppdrag hade det varit en fördel om planen hade gett vägledning om vad respektive förvaltning förväntas bidra med i genomförandet av aktiviteterna. I nuläget är det svårt för oss att avgöra om förvaltningarnas bedömning att de inte kan genomföra vissa aktiviteter är rimlig, eller om det fanns någon tanke med att just de förvaltningarna tilldelats ansvar för aktiviteterna när planen skrevs.

Utöver detta finns det två aktiviteter (1.2 och 1.3) som samtliga nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra. Dessa aktiviteter syftar till att stadens medarbetare ska ha kunskap och därmed möjligheter att informera, uppmärksamma frågan om våld i nära relationer samt att reagera om de misstänker att invånare och besökare i staden är våldsutsatta. Planen framhåller att detta ska ske utifrån respektive verksamhets förutsättningar och möjligheter (s. 16). Flera bolag och förvaltningar lyfter dock att de inte möter invånare eller besökare alls eller i så låg utsträckning att de inte har möjlighet att genomföra aktiviteten. De fokuserar i stället på sitt ansvar som arbetsgivare och implementeringen av den rutin som stadsledningskontoret har tagit fram i enlighet med aktivitet 1.1. Vi tvivlar på att det är effektivt att tilldela förvaltningar och bolag ansvar för aktiviteter som de egentligen inte har möjligheter att genomföra, eftersom det leder till ökad administration, bland annat eftersom de behöver delta i uppföljningen.

I uppföljningen kan vi se att den nya rutinen tycks ha haft inverkan på många förvaltningar och bolags arbeten. Många hänvisar till de kunskapshöjande insatser som stadsledningskontoret genomför tillsammans med socialförvaltningen Centrum i samband med implementeringen. Vi noterar dock att oavsett om förvaltningarna och bolagen möter invånare och besökare eller inte är dessa kunskapshöjande insatser ofta de enda som de refererar till. Det är få förvaltningar och bolag, utöver socialtjänsten och utbildningsförvaltningarna, som har gjort kunskapshöjande insatser om att uppmärksamma invånare eller besökare som kan vara utsatta för våld i nära relationer. Under planens första period verkar alltså fokus främst ha varit på arbetsgivarperspektivet hos majoriteten av stadens förvaltningar och bolag.

De flesta aktiviteter som vi bedömer inte kommer kunna genomföras inom planperioden finns under målområde fyra: *Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av god kvalitet*. Av fem aktiviteter bedömer vi att fyra inte kommer kunna genomföras inom planperioden och en aktivitet gör vi ingen prognos för. Anledningarna till att de inte kommer kunna genomföras varierar. Dels handlar det om att inte alla förvaltningar har påbörjat ett arbete med aktiviteten ännu eller har mer omfattande utvecklingsbehov kopplade till den (till exempel aktivitet 4.1, 4.2 och 4.5). Dels om att aktiviteterna i sig är otydliga och det försvårar det praktiska arbetet och uppföljningen av dem

²⁶ De aktuella aktiviteterna är märka med en asterisk i översiktstabellen i bilaga 1.

(aktivitet 4.3 och 4.4). Vi vill dock vara tydliga med att även om vi bedömer att aktiviteterna inte kommer att vara slutgiltigt genomförda inom samtliga förvaltningar vid planperiodens slut, betyder det inte att det inte sker något arbete alls med aktiviteterna. Tvärtom. Förvaltningarna genomför utvecklingsarbeten inom aktiviteterna, men bitvis saknas tydliga prioriteringar från ledningsnivå, resurser eller praktiska förutsättningar att genomföra dem.

6.2 Arbete med jämlikhets- och jämställdhetsintegrering pågår

I planen definieras jämställdhets- och jämlikhetsintegrering som att förvaltningar och bolag systematiskt ska analysera och identifiera målgruppens behov ur ett normkritiskt perspektiv (s. 12). Vi kan konstatera att de flesta förvaltningar och bolag vars arbete vi har följt upp gör målgruppsanalyser i någon utsträckning, om än på olika sätt och i varierande grad. I uppföljningen kan vi också se att förvaltningarna och bolagen genomför kunskaps- och kompetenshöjande insatser om våld i nära relationer med normkritiska inslag. Förvaltningarna upplever att tillämpningen av det normkritiska perspektivet är god, men ser också att det finns utmaningar som kan påverka tillämpningen och möjligheterna till likvärdigt bemötande och insatser. Sådana utmaningar är exempelvis hög arbetsbelastning och/eller ansträngd ekonomi hos vissa förvaltningar.

6.3 Att följa upp målen genom indikatorerna innebär dubbelarbete

Stadens förvaltningar och bolag har uppdrag att minska administrationen och öka den tillitsbaserade styrningen, enligt budgeten för 2026 (s. 7 och 8). Halvtidsuppföljningen av *Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027* har inneburit en betydande administration för oss som följer upp planen, men också för Stadens förvaltningar – framför allt socialförvaltningarna, som bär det största ansvaret för planens genomförande.

Planens mål ska följas upp genom 15 indikatorer, varav sex ska kompletteras med kvalitativ uppföljning. Därtill finns 25 nyckeltal som i slutuppföljningen av planen ska komplettera indikatorerna ytterligare. De flesta indikatorer är processindikatorer som mäter om planen genomförs. Mätningen fångar dock inte om planen genomförs utifrån de premisser som har ställts upp för arbetet, exempelvis ett normkritiskt förhållningssätt och likvärdig tillgång till stöd och hjälp för särskilt utsatta och sårbara grupper. Därför räcker det inte att endast göra en mätning av indikatorerna för att utvärdera om planen har genomförts och om målen har uppnåtts, utan de behöver kompletteras med betydande mängder kvalitativa data för att göra en bedömning av genomförandet. Data till sju av indikatorerna och den kvalitativa uppföljningen behöver samlas in från förvaltningarna och bolagen, och kräver således administrativa åtgärder utöver den ordinarie verksamhetsuppföljningen. Det är sammantaget en mycket omfattande uppföljning som planen föreskriver.

Under arbetet med halvtidsuppföljningen har vi konstaterat att flera indikatorer är snarlika aktiviteterna. Det innebär att en mätning av indikatorerna och en kvalitativ uppföljning av aktiviteterna blir två olika sätt att ta reda på samma sak. Planen beskriver att den kvalitativa uppföljningen ska komplettera indikatorerna. I halvtidsuppföljningen har vi dock sett att den kvalitativa uppföljningen av aktiviteterna ger oss mer information än vad mätningen av indikatorerna gör. Medan indikatorerna endast ger en grovhuggen bild av om något förekommer inom en förvaltning (till exempel en rutin eller ett avtal) kan den kvalitativa uppföljningen av aktiviteter ge oss en fördjupad bild av hur förvaltningarna arbetar, enligt vilka metoder och principer. Vi ser därför att en mätning av indikatorerna inte är nödvändig för att följa upp förvaltningarnas arbetsprocesser. Den kvalitativa uppföljningen av vissa indikatorer, som vi i halvtidsuppföljningen har valt att inrikta på förvaltningarnas arbete med normkritiskt perspektiv och likvärdighet, skulle med enkelhet kunna integreras i uppföljningen av aktiviteterna. Den skulle dessutom ge oss mer information om den direkt kopplades till aktiviteterna snarare än till indikatorerna.

De delmål som är uppsatta kräver dessutom inte en mätning för att vi ska kunna bedöma om de har uppnåtts eller inte. Tvärtom ser vi att en mätning riskerar att dölja viktiga fakta om processerna som ska leda fram till målen och som beskrivs i planens aktiviteter. Sammantaget ser vi alltså att en uppföljning av både aktiviteterna och samtliga indikatorer blir ett dubbelarbete som inte är nödvändigt för att kunna svara på om planen har genomförts och om målen har nåtts eller inte.

Att låta indikatorerna komplettera den kvalitativa uppföljningen, snarare än tvärt om, ser vi skulle ge en bättre bild av planens resultat, och ge bättre möjligheter att kunna svara på om Göteborgs Stad har nått planens mål och i så fall på vilka sätt. Vi bedömer därför att slutuppföljningen bör göra avsteg från de instruktioner angående uppföljningen som finns i planen, i syfte att göra slutuppföljningen av planen mer effektiv och träffsäker.

7 Referenser

Lagar och styrande dokument

Budget 2026, Göteborgs Stad, (hämtad 2026-03-03)

Göteborgs Stads anvisning för ansvarsfördelning av ärenden mellan de fyra SF, FFS och ÄVO, 2023-03-09

Göteborgs Stad, Kategoriplan Vuxen IFO, 2023-04-13

Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027, ärendenummer: SLK-2023-00877

Göteborgs Stads rutin för arbetsgivarens arbete mot våld i nära relation, diarienummer: 2024–01209

Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende

Skollag 2010:800

Socialtjänstlag 2025:400

Rapporter och artiklar

Erikson, Brännvall & Ekström, (2020), Att samverka vid akuta våldshändelser i familjer med barn – utvärdering av Islandsprojektet, Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer (hämtad 2026-03-03)

Eklund Erikson & Olbers, Kriscentrum för kvinnor, socialförvaltningen Centrum (2024), Gensvarets betydelse för trygghet och självaktning, Göteborgs Stad (hämtad 2026-03-03)

Göteborgs Stad, (u.d), Humlan - gymnasieskolans psykoterapimottagning, (hämtad 2026-02-06)

Olsson & Melke, (2025), Vad löser Lösa? En studie av en barn- och lösningsfokuserad metod i Göteborgs Stads socialtjänst, FOU i Väst, (hämtad 2026-03-03)

Socialförvaltningen Centrum, *Behovsanalys målgrupp våld i nära relationer – Kategoriplan Vuxen*, 2025-05-27, Göteborgs Stad

Socialstyrelsen (2025), Kunskapsguiden: Om standardiserade bedömningsmetoder, (hämtad 2026-03-03)

Socialstyrelsen (2023), Öppna jämförelser i utveckling – socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården, artikelnummer 2023-1-8340, (hämtad 2026-03-03)

Stadsrevisionen, Göteborgs Stad, (2024), Revisionsrapport – Arbetet mot våld i nära relationer, diarienummer: SRV-2024-00039, (hämtad 2026-03-03)

8 Bilaga 1: Översikt av genomförandet av planens aktiviteter

Aktiviteter märkta med * genomförs inte av samtliga förvaltningar och bolag som har tilldelats ansvar för dem, eftersom de menar att inte har rådighet över arbetet med aktiviteten.

En del aktiviteter omfattas av lagstiftning eller annan styrning, och kommer därför vara aktuella för förvaltningarna och bolagen att arbeta med även efter planperiodens slut. Läs mer i uppföljningen av respektive aktivitet.

Nr.	Aktivitet	Genomförande	Status	Prognos
1.1	Ta fram en stadenövergripande rutin för hur staden som arbetsgivare ska upptäcka och stödja medarbetare som lever med våld i nära relationer	Under planperioden, färdigställt 2024	Genomförd	Genomförd enligt plan
1.2*	Alla stadens verksamheter ska informera, uppmärksamma och reagera vid oro om våldsutsatthet	Under planperioden, påbörjas 2024	Pågående	Oklar prognos
1.3*	Kunskapshöjande insatser för att förebygga våld i nära relationer i staden.	Under planperioden	Pågående	Oklar prognos
1.4	Utveckla arbetssätt och metoder med fokus på integritet, värderingar och frihet från våld	Under planperioden	Pågående	Oklar prognos
1.5	Säkerställ att det finns rutiner och metoder för att ställa frågor om våldsutövning.	Under planperioden, påbörjar 2024	Pågående	Färdig inom planperioden
1.6	Identifiera befintliga insatser och metoder som används i staden riktade mot våldsutövaren och vid behov utöka med fler.	Under planperioden	Pågående	Färdig inom planperioden
1.7	Sprida information om stadens resurser i syfte att nå barn,	Under planperioden	Pågående	Färdig inom planperioden

	unga, vuxna och äldre som inte kommer i kontakt med stadens egna stödverksamheter			
2.1	Säkerställ att det finns rutiner och kompetens i stadens verksamheter för att upptäcka våldsutsatta barn och unga och våld i hemmet.	Under planperioden	Pågående	Oklar prognos
2.2	Stärk barns delaktighet under hela ärendeprocessen	Under planperioden	Pågående	Färdig inom planperioden
2.3	Säkerställ att det finns rutiner och metoder för att ställa frågor om våldsutsatthet till barn och unga.	Under planperioden, påbörjas 2024	Genomförd	Genomförd enligt plan
2.4	Säkerställ att stadens stödinsatser som riktar sig till våldsutsatta barn och unga och barn och unga som bevittnat våld kan möta individens behov på kort och lång sikt.	Under planperioden	Pågående	Oklar prognos
2.5*	Säkerställ att behovet av skyddsplaceringar [för barn och unga] kan mötas.	Årligen under planperioden	Genomförd	Genomförd enligt plan
3.1	Säkerställ att det finns rutiner och metoder för att ställa frågor om våldsutsatthet till vuxna.	Under planperioden, påbörjas 2024	Genomförd	Genomförd enligt plan
3.2*	Säkerställ att behovet av skyddsplaceringar [för vuxna] kan mötas	Årligen under planperioden	Genomförd	Genomförd enligt plan
3.3	Säkerställ att stadens samtalsmottagningar som erbjuder stödinsatser till våldsutsatta kan möta individens behov av stöd på kort och lång sikt	Under planperioden	Pågående	Kommer inte genomföras inom planperioden

3.4*	Säkerställ att behovet av långsiktiga boendelösningar kan mötas	Under planperioden, påbörjas 2024	Pågående	Färdig inom planperioden
3.5	Säkerställ rutiner för barn i behov av ny förskole- eller skolplacering	Under planperioden	Genomförd	Genomförd enligt plan
4.1	Genomföra kontinuerlig kompetensutveckling om våld i nära relationer	Löpande under planperioden	Pågående	Kommer inte genomföras inom planperioden
4.2	Säkerställ att medarbetare har kunskap, metoder och arbetssätt för att erbjuda stöd till våldsutsatta som överensstämmer med deras behov.	Under planperioden	Pågående	Kommer inte genomföras inom planperioden
4.3	Våldsutsatta barn och deras föräldrar får snabbt tillgång till stöd vid en polisanmälan.	Under planperioden	Pågående	Kommer inte genomföras inom planperioden
4.4*	Säkerställ att det finns aktuella skriftliga överenskommelser med externa aktörer om samverkan i enskilda ärenden rörande våld i nära relationer.	Under planperioder	Pågående	Oklar prognos
4.5	Säkerställ att kontinuerlig systematisk uppföljning av insatser riktade mot våld i nära relationer genomförs.	Under planperioden, påbörjas 2024	Pågående	Kommer inte genomföras inom planperioden

Socialförvaltningen Centrum

Telefon: 031-365 00 00 (kontaktcenter)

E-post: socialcentrum@socialcentrum.goteborg.se

